

4 Navštivte Filipovice

16 100 let školy v Žimrovicích

26 I. Vice World Champion

5 Národní dům v rekonstrukci

9 Nové sociální služby

22 Kameny zmizelých

24 Štíhlá vřetena jabloní

28 Křížovka

ZASTUPITELSTVO MĚSTA

(vybraná usnesení ze zasedání č. 25 ze dne 5. září 2022)

- bere na vědomí zápis Krajského úřadu Moravskoslezského kraje o výsledku dílčího přezkoumání hospodaření města Hradec nad Moravicí v roce 2022, č. j. MSK 109155/2022,

- schvaluje soupis více/méněprací na stavbě Snížení energetické náročnosti budovy KD Domoradovice, na základě kterého se cena díla zvyšuje o 128 757 Kč (bez DPH),
- schvaluje poskytnutí individuální dotace ve výši 50 000 Kč z rozpočtu města

Hradec nad Moravicí Tělovýchovné jednotě Hradec nad Moravicí, z.s., formou veřejnoprávní smlouvy na zajištění činnosti spolku a údržbu sportovního areálu v roce 2022.

RADA MĚSTA

(vybraná usnesení ze schůze č. 73 ze dne 8. srpna 2022, č. 74 ze dne 22. srpna 2022 a č. 75 ze dne 19. září 2022)

- souhlasí s převodem finančních prostředků ve výši 2 700 000 Kč z rezervního fondu do investičního fondu Technických služeb Hradec nad Moravicí, příspěvkové organizace, za účelem pořízení nového pracovního stroje - hákového nakladače kontejnerů,
- schvaluje uzavření smlouvy o sdružených službách dodávek elektřiny na období od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2024 se společností eYello CZ, k. s.,
- schvaluje předložený soupis více/méněprací investiční akce Renovace autobusových zastávek 2. etapa, na základě kterého se cena díla snižuje o 28 238,75 Kč (vč. DPH),
- schvaluje předložený soupis méněprací investiční akce Oprava střechy hasičské

zbrojnice v Domoradovicích, na základě kterého se cena díla snižuje o 1 839,20 Kč (vč. DPH),

- schvaluje soupis více/méněprací na stavbě Rekonstrukce místní komunikace Meleček v Žimrovicích, na základě kterého se cena díla zvyšuje o 340 305,44 Kč (bez DPH),
- schvaluje soupis skutečně provedených prací na stavbě Oprava ulice Mlýnská v Žimrovicích (pozemky p. č. 351, 359 v k. ú. Žimrovice) ve výši 315 557,50 Kč bez DPH, na základě kterého se cena díla snižuje o 91 987,20 Kč bez DPH,
- schvaluje cenovou nabídku společnosti Bezpečněnastavbě, s. r. o., na zajištění služeb koordinátora BOZP na staveništi v rámci stavby Rekonstrukce budovy Národního domu v Hradci nad Moravicí ve výši 69 600 Kč (bez DPH),
- schvaluje cenovou nabídku společnosti

BENPRO, s. r. o., IČO 27796094, na zajištění služeb technického dozoru investora v rámci stavby Rekonstrukce budovy Národního domu v Hradci nad Moravicí ve výši 470 000 Kč (bez DPH),

- schvaluje cenovou nabídku podnikající fyzické osoby Ing. arch. Jiří Horák, IČO 12122173, na zajištění služeb autorského dozoru v rámci stavby Rekonstrukce budovy Národního domu v Hradci nad Moravicí ve výši 250 000 Kč (bez DPH),
- schvaluje přijetí účelové neinvestiční dotace z rozpočtu Moravskoslezského kraje pro rok 2022 ve výši 50 000 Kč na zabezpečení akceschopnosti jednotky sboru dobrovolných hasičů města Hradec nad Moravicí, kategorie JPO II.

Celá znění usnesení naleznete na webových stránkách města v záložce Samospráva.

NOVÉ SLOŽENÍ ZASTUPITELSTVA MĚSTA

Ve dnech 23. a 24. září 2022 se v celé České republice konaly volby do zastupitelstev obcí, městysů a měst. Do Zastupitelstva města Hradec nad Moravicí vybírali voliči 21 zastupitelů z celkového počtu 141 kandidátů. Volební účast v našem městě byla těsně nad 50 % – do volebních místností přišlo 2 199 občanů, což představuje 50,49 % voličů. Podrobné výsledky voleb, včetně členění dle jednotlivých okrsků a statistických přehledů, najdete na www.volby.cz.

Členové Zastupitelstva města Hradec nad Moravicí pro volební období 2022–2026 (řazeno dle vylosovaného pořadí volebních stran na hlasovacím lístku):

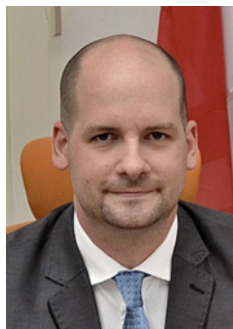
- **Zdeněk Bareš**, ANO 2011, 482 hlasů
- **Ing. Jan Lindovský**, ANO 2011, 471 hlasů
- **Alexandr Bareš**, ANO 2011, 460 hlasů
- **Marek Štec**, ANO 2011, 453 hlasů
- **Tomáš Hoza**, ANO 2011, 441 hlasů
- **Josef Vícha**, KDU-ČSL, 281 hlasů
- **Ing. Jaromír Vícha**, KDU-ČSL, 266 hlasů
- **Mgr. Antonín Hennig**, KDU-ČSL, 264 hlasů
- **Mgr. Jan Špička**, ODS a nezávislí kandidáti, 427 hlasů
- **Pavel Kuzník**, ODS a nezávislí kandidáti, 362 hlasů
- **Mgr. Patrik Orlik**, Sdružení nezávislých kandidátů OBČANÉ OBČANŮM, 1 126 hlasů
- **Jakub Hertel**, Sdružení nezávislých kandidátů OBČANÉ OBČANŮM, 717 hlasů
- **Petr Sonnek**, Sdružení nezávislých kandidátů OBČANÉ OBČANŮM, 711 hlasů

- **Alexander Černý**, Sdružení nezávislých kandidátů OBČANÉ OBČANŮM, 676 hlasů
- **Jiří Stuchlík**, Sdružení nezávislých kandidátů OBČANÉ OBČANŮM, 642 hlasů
- **Michal Maroš**, Sdružení nezávislých kandidátů OBČANÉ OBČANŮM, 689 hlasů
- **Petra Tomanová, DiS.**, Sdružení nezávislých kandidátů OBČANÉ OBČANŮM, 648 hlasů
- **Ing. Marek Černý**, Sdružení nezávislých kandidátů OBČANÉ OBČANŮM, 628 hlasů
- **Mgr. Petr Havrlant**, Za lepší Hradec a obce, 498 hlasů
- **Mgr. Drahomír Hlačík**, Za lepší Hradec a obce, 463 hlasů
- **Ing. Ladislav Kříž**, Za lepší Hradec a obce, 381 hlasů

Ustavující zasedání nově zvoleného zastupitelstva města Hradec nad Moravicí je plánováno na druhou polovinu října ve společenském sále Babinec.

Dne 8. září 2022 nás ve věku nedožitých pětasedmdesáti let opustila paní Marie Žídková, zakladatelka Základní organizace Českého svazu žen, dnes Klubu žen v Jakubčovicích. V čele naší organizace stála dlouhých 44 let. Aktivně se podílela na všech činnostech spolku. V její osobě jsme ztratili vstřícného

a obětavého člověka, který uměl naslouchat i prakticky pomoci. Bude těžké zaplnit mezeru, která vznikla jejím odchodem. Rozloučili jsme se s člověkem, který mnohým z nás byl opravdovým přítelem. Děkujeme a nikdy nezapomeneme.
Členky Klubu žen Jakubčovice

Vážení spoluobčané, milí přátelé,

úvodník budu tentokrát věnovat zejména komunálním volbám, jelikož z pěti druhů voleb, ve kterých mohou občané v naší zemi vyjádřit svůj názor, se bezesporu jedná o volby s největším vlivem na život občanů v našem městě. Občané, kteří přišli ve dnech 23. a 24. září k volbám, rozhodli o jednadvaceti členech zastupitelstva města, kteří v následujících čtyřech letech budou rozhodovat o správě našeho města a našich obcí. S výsledky komunálních voleb se můžete blíže seznámit na str. 2 těchto novin. Dovoluji si ještě jednou všem zvoleným členům zastupitelstva města pogratulovat k jejich zvolení a popřát hodně úspěchů při výkonu mandátu.

Ustavující zasedání zastupitelstva města, na němž budou členové zastupitelstva města skládat slib a volit vedení města spolu s výbory zastupitelstva města, se s největší pravděpodobností uskuteční v druhé polovině měsíce října ve společenském sále v Babinci. Připomínám, že zasedání zastupitelstva města je vždy přístupné veřejnosti.

Poděkování za práci, jež pro naše město a jeho občany vykonali, patří členům zastupitelstva města, kteří neobhájili svůj mandát nebo se rozhodli v těchto volbách nekandidovat.

Děkuji všem občanům našeho města a našich obcí, kteří ve volbách svými hlasy podpořili mne a členy našeho Sdružení nezávislých kandidátů OBČANÉ OBČANŮM. Velká důvěra voličů nás nesmírně těší, vážíme si jí a uděláme vše pro to, abychom naše voliče neklamali.

Poslední dva měsíce samozřejmě nebyly jen ve znamení voleb. Proběhlo několik kulturních akcí. Některé investiční akce, jako například venkovní rekonstrukce kulturního domu v Domoradovicích a oprava chodníků a komunikace v Benkovicích, byly dokončeny. Jiné, jako celková rekonstrukce Národního domu nebo oprava komunikace včetně dešťové kanalizace mezi č. p. 22–53 a č. p. 22–116 v Jakubčovicích, byly zahájeny. O tom však více na dalších stranách tohoto vydání Hradeckých novin.

Přeji všem čtenářům Hradeckých novin příjemně strávený podzim.

Mgr. Patrik Orlík, starosta
starosta@muhradec.cz, +420 553 783 920

Vážení a milí spoluobčané,

máme po zářijových komunálních volbách, kdy jste Vy, kteří jste se voleb zúčastnili, Vašimi hlasy rozhodli, kdo bude hájit Vaše zájmy, reprezentovat Vás a pracovat pro naše krásné město a jeho místní části v budoucích 4 letech. Připojuji se k panu starostovi a gratuluji všem nově zvoleným zastupitelům k jejich zvolení a těším se na vzájemnou spolupráci s nimi. Těm, kteří mandát neobhájili, tímto vyjadřuji poděkování za jejich mnohdy dlouholetou práci v zastupitelstvu, radě města, výborech a komisích.

Rovněž Vám chci osobně moc poděkovat za projevenou důvěru v komunálních volbách a za Vaše hlasy pro naše Sdružení nezávislých kandidátů Za lepší Hradec a obce. Opravdu si toho moc vážíme. Vaše důvěra nás zavazuje k tomu, abychom hájili Vaše zájmy a pracovali pro naše město s energií, invencí, slušně a pracovitě i nadále. Děkuji tímto i mým spolukandidátům z našeho společného týmu SNK Za lepší Hradec a obce za jejich aktivitu, práci i za odvahu kandidovat a ucházet se veřejně o Vaše hlasy ve volbách.

Čas však člověk nezastaví, je již po volbách, a i když nově zvolení zastupitelé budou teprve skládat svůj slib, je třeba pracovat usi-

lovně i v tomto mezidobí. Zvláště pak z důvodu, že jsou již v těchto dnech vypisovány dotační tituly a granty, ze kterých se naše město snaží získat finanční prostředky na svůj rozvoj a důležité investiční akce, které je potřeba zrealizovat. Proto byly nově v těchto dnech podány žádosti o dotace na Státní fond životního prostředí (zateplení v rámci rekonstrukce Národního domu a zateplení hasičárny v Kajlovci, kde je připravována rovněž celková rekonstrukce). V těchto dnech intenzivně pracujeme na podání žádosti na revitalizaci městského parku u nádraží, neboť bude v nejbližší době vypsána dotace z ITI Ostrava na zelenou infrastrukturu veřejných prostranství, které bychom rádi využili a získali potřebné finance. Rada města také v měsíci září schválila žádost vedení ZŠ Hradec nad Moravicí, aby mohly být podány žádosti o dotace na modernizaci učeben matematiky, fyziky, chemie, IT a modernizaci dílen.

Jsmo velmi rádi, že rekonstrukce občanské vybavenosti, které byly provedeny v posledních letech v našem městě, jsou oceňovány i odbornou veřejností. V kategorii rekonstrukce roku 2021 (na Opavsku) byly rekonstrukce budovy Babinec (Ing. arch. Jiří Horák) a rekonstrukce autobusových přístřešků (Jiří Januška ml.) nominovány na prestižní Olbrichovu cenu za architekturu.

Mám velkou radost z toho, že naše město je skutečně městem kulturním, místem, kde se stále něco děje a koná.

Chtěl bych především připomenout „kulturní supervíkend“ ve dnech 17.–18. září a poděkovat všem, kdo se na jeho přípravách a organizaci podíleli. V Žimrovicích v sobotu slavila základní škola jubileum 100 let od výstavby budovy velkolepou zahradní slavností, v ADP bylo současně pořádáno Vinobraní. V městském parku se konal Den čisté dopravy, pořádaný MAS Opavsko, zároveň zde probíhala mimořádně pestrá akce Zažij město jinak, pořádaná pracovníky našeho informačního centra a městské knihovny. Ve večerních hodinách jste mohli navštívit v kulturním sále Babinec i degustaci vín knížat Lichnovských. Následující den, v neděli, byl vedením města slavnostně otevřen, a melčským farářem Mgr. Janem Gajduškem požehnaný, nově vybudovaný společenský prostor s dětským hřištěm ve Filipovicích. Tentýž den v Jakubčovicích, u rozhledny Šance, pořádal Klub vojenské his-

torie při Matici Slezské, pobočném spolku Hradec nad Moravicí, „vojenské ležení“ s ukázkami vojenské techniky 18. století. O tomto na události bohatém víkendu se konal i zářijový vodácký sjezd řeky Moravice.

Závěrem bych Vás proto rád všechny pozval i na další kulturní akce, které se budou konat v měsíci říjnu v Babinci. Za pozornost jistě stojí degustační zážitkový večer Vína I. republiky dne 22. 10. 2022 či představení loutkového divadla Strašfuňák a Funilka dne 23. 10. 2022.

S přáním hezkých podzimních dnů a pevného zdraví Vám všem

Mgr. Petr Havrlant, místostarosta
mstarosta@muhradec.cz, +420 553 783 928

Otevření nového veřejného prostranství ve Filipovicích (vlevo) a ukázky dobového vojenského ležení ve Filipovicích (vpravo) se uskutečnily v neděli 18. 9. 2022.

NOVÉ ZÁZEMÍ VE FILIPOVICÍCH

V neděli 18. září se konalo slavnostní otevření nově upraveného prostranství v západní části Filipovic, spojené s poutí k poutnímu místu Maria Talhof. Touto akcí byl završen další z projektů v rámci dlouholeté spolupráce s polským městem Baborów, jehož cíl – vybudovat nový veřejný prostor pro obyvatele a návštěvníky Filipovic – se tímto naplnil. Místní občané i turisté zde mohou nově využívat např. altán s posezením, dětské hřiště, ohniště a dřevník, nechybí ani nová výsadba veřejné zeleně. Až budete přemýšlet, kam se vypravit na příjemnou podzimní procházku, nezapomeňte Filipovice navštívit.

Celkové náklady na realizaci projektu na české straně byly plánovány ve výši 790 000 Kč, přičemž dotace činila 85 % z uznatelných nákladů, tj. cca 670 000 Kč. Projekt Doplnění infrastruktury pěších a cyklistických tras v okolí partnerských

měst Hradec nad Moravicí a Baborów, č. CZ.11. 2. 45/0.0/0.0/16_013/0003095 byl podpořen z Programu INTERREG V-A Česká republika - Polsko, Fond mikroprojektů 2014–2020 v Euroregionu Silesia.

Ivana Hyklová

ZAČALA REKONSTRUKCE NÁRODNÍHO DOMU

Z HISTORIE OBJEKTU A STAVEBNÍCH ÚPRAV

Málokdo z nás již dnes tuší, že hlavním důvodem výstavby Národního domu v letech 1908–1909 byla nepřítel německých majitelů hostinců v Podolí a Hradci, kteří odmítali poskytnout sály svých hostinců (Arenda, Pivovarská restaurace, Hofmanův Bílý kříž, dnes Babinec) českým spolkům a korporacím k jejich schůzím a společenským akcím. V roce 1907 proto došlo k založení Všeobecného potravního družstva, které dalo podnět k výstavbě „českého“ domu, kde by se nacházel hostinec, potravinářský a textilní obchod a sál pro konání schůzí českých spolků. Pro stavbu domu bylo vybráno místo tzv. Meleckého zahrady na Podolské ulici. Stavba domu probíhala v letech 1908–1909 a byla dokončena především zásluhou šlechtného daru děkana P. Tomáše Kleina, který na dokončení stavby zapůjčil 50 000 K, tedy celý svůj dědičný podíl z rodného statku v Myslechovicích na Hané. Národní dům byl slavnostně otevřen dne 29. 8. 1909. V Národním domě následně sídlilo Všeobecné potravní družstvo, konaly se zde akce Sokola, ochotnická představení i schůze hasičstva.

V roce 1927 byla původní secesní budova Národního domu nákladně přestavěna a rozšířena do dnešní podoby. Divadelní sál s jevištěm byl zvětšen, byla vybudována restaurace, a dne 23. 1. 1927 bylo zahájeno promítání kina Orion. V letech II. světové války byl Národní dům notně poškozen, ale po opravách začal opět sloužit společenskému životu hradeckých občanů. Konaly se zde sokolské slavnosti, v roce 1953 zde začala pracovat Osvětová beseda. V roce 1956 byla zřízena místo restaurace městská knihovna. V letech 1958–1997 zde po dlouhá desetiletí sídlila školní jídelna.

Poslední větší stavební úpravou prošla budova v roce 1975, kdy proběhla modernizace jeviště a kina včetně zázemí, šatny a promítací kabiny, a byla vyměněna střešní krytina. V roce 1996 byla plynofikována kotelná a v roce 1998 vyměněna všechna okna na čelní straně budovy.

NÁVRHY NA REKONSTRUKCI

První úvahy o rekonstrukci a přestavbě Národního domu se začaly objevovat již na konci 80. let 20. století. Teprve v roce 2011 však byla vyhlášena architektonická soutěž na celkovou rekonstrukci, kterou vyhrálo studio Archanti Brno, s poměrně velkolepým a nákladným návrhem pana Martina Daňka. V krátkém sledu následovaly návrhy Ing. arch. Jiřího Horáka z Opavy a v roce 2018 hojně diskutovaný návrh tzv. komunitního centra Vladimíra Schmida z Brna. V roce 2019 bylo zastupitelé města definitivně rozhodnuto o řešení společenských prostor v Hradci koupí budovy Babince, jehož rekonstrukcí byla de facto zahájena „nultá“

etapa rekonstrukce samotného Národního domu. Do nové budovy Babinec se totiž přestěhovala městská knihovna a informační centrum, a uvolnily se tak prostory pro samotnou rekonstrukci Národního domu. Návrhem projektu rekonstrukce Národního domu byl následně pověřen Ing. arch. Jiří Horák z Opavy.

PROJEKT

Dle tohoto projektu si Národní dům udrží svůj původní historický vzhled fasády z ulice Podolská. Při pohledu z ulice Opavská však získá budova novou moderní tvář, přičemž jedinou přístavbou bude prostor pro nové schodiště a výtah. Navrženo je rovněž propojení ulice Podolské s ulicí Opavskou prostřednictvím pasáže, na kterou bude navazovat přístupový chodník. Samozřejmě bude bezbariérovost celé budovy.

V I. nadzemním podlaží, v prostorách dříve patřících městské knihovně, vznikne nová městská kavárna, jejíž součástí bude nejen venkovní terasa, ale i menší salónek, který může sloužit k setkávání rodičů s dětmi. V prostorách dřívějšího květinářství vznikne zkušebna pro dechový orchestr a v prostorách bývalého informačního centra vznikne zázemí pro spolkovou činnost.

V II. nadzemním podlaží zůstane zachováno kino Orion, dočká se však úpravy sálu s jevištěm i nového zázemí pro návštěvníky, obsluhu kina a účinkující. Návštěvníci sálu vedle bezbariérovosti jistě ocení i větší komfort v podobě nových a širších sedadel. Chybět nebude ani desítka dvousedadel.

REKONSTRUKCE ZAČALA

Rekonstrukcí budovy Národního domu byla na základě výběrového řízení pověřena firma První KEY-STAV, a. s., z Frýdku-Místku. Tato společnost působí na trhu téměř tři desítky let a má bohaté zkušenosti s rekonstrukcí obdobných staveb. Vysoutěžená cena stavebních prací činí 54,6 milionu korun (včetně DPH). Přes 9 milionů korun z této částky by měla pokrýt dotace, o kterou město požádalo Státní fond životního prostředí. Předfinancování i financování rekonstrukce je plně zajištěno naspořenými finančními prostředky, tudíž si město za tímto účelem nebude brát žádný úvěr. Samotná rekonstrukce Národního domu započala dne 15. 9. 2022, a to předáním staveniště zástupcům stavební firmy První KEY-STAV, a. s. Budova byla předem kompletně vyklizena pracovníky našich technických služeb, vybavení kina bylo pečlivě zabaleno, převezeno a uschováno. Staveniště bylo oploceno a v současné době pracují zaměstnanci firmy na demontáži ostění a pevně zabudovaných stavebních částí v interiéru budovy. O dalším průběhu prací vás budeme informovat.

Patrik Orlík, Petr Havrlant

NETOPÝŘI V NÁRODNÍM DOMĚ

Netopýři patří mezi méně známé živočichy, kteří obývají lidská sídla. Některé „štěrbinové“ druhy mají tak skrytý způsob života, že si jich lidé mnohdy v domě ani nevšimnou. Naproti tomu „prostorové“ druhy vyhledávají v letním období půdy velkých budov a málokdy uniknou pozornosti lidí. Mezi tyto druhy patří i netopýr brvitý (*Myotis emarginatus*), který vytváří početnou letní kolonii na půdě Národního domu v Hradci nad Moravicí. V ní se nacházejí pouze samice, které v létě přivádějí na svět zpravidla jedno mládě. Všechny druhy netopýřů patří podle zákona mezi zvláště chráněné živočichy. Proto v souvislosti s plánovanou rekonstrukcí Národního domu je nezbytné postupovat podle podmínek rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje – tedy neohrozit život netopýřů a vytvořit pro ně odpovídající prostor na půdě, kam by se mohli opětovně v létě vrátit. Nově vytvořený prostor by měl co nejvíce připomínat původní stanoviště, zároveň musí být přístupný i pro čištění v době, kdy netopýři na půdě nebudou. Zdali nově zrekonstruovaný objekt netopýři opětovně osídlí ukáže až

čas. Byla by to škoda, kdyby ne, protože podobně početných kolonií netopýra brvitého, jako v Národním domě v Hradci nad Moravicí, je v České republice jen několik málo desítek.

RNDr. Patrik Molitor

předseda Slezské ornitologické společnosti, www.sos-cso.cz

REKONSTRUKCE KULTURNÍHO DOMU V DOMORADOVICÍCH

Venkovní rekonstrukce kulturního domu v Domoradovicích byla dokončena. Předmětem stavby byly práce spojené se snížením energetické náročnosti – budova je nově kompletně zateplena, na nižší části objektu byla vyměněna okna, byla instalována nová garážová vrata a půdní prostory byly zatepleny foukanou izolací. Budova má novou střešní krytinu a hromosvod. Ze strany od parkoviště je budova nově zaizolovaná, do výkopu byla položena drenáž a potrubí dešťové kanalizace. Upraven byl také hlavní vstup, kde vznikla nová terasa, schodiště a zábradlí. V sále a zasedací místnosti je instalováno nové LED osvětlení a akustický obklad. Město za tuto stavbu zaplatilo cca 9,56 milionu korun, přičemž část nákladů je kryta dotací ze Státního fondu životního prostředí spolu s tzv. kotlíkovými půjčkami.

Ing. Josef Hennig

REKONSTRUKCE CHODNÍKU A KOMUNIKACE V BENKOVICÍCH

Rekonstrukce chodníku a komunikace mezi č. p.19–61 v Benkovicích byla dokončena. Podloží chodníku bylo kompletně vyměněno, byla položena nová zámková dlažba a vjezdy k nemovitostem byly doplněny o červenou slepeckou dlažbu. Na komunikaci byl po odfrézování položen nový asfaltový povrch. Za stavební práce město zaplatilo částku 2,01 milionu korun.

Ing. Josef Hennig

OPRAVA DŘEVĚNÝCH ČÁSTÍ NA BUDOVĚ ZUŠ

V termínu 9.–23. 9. 2022 proběhly na budově Základní umělecké školy udržovací práce na dřevěných částech budovy. Některé části byly zcela vyměněny a celá konstrukce byla opatřena novým ochranným nátěrem. Práce realizoval pan Michal Šrom.

Jan Grygar

OPRAVA KANALIZACE A KOMUNIKACE V JAKUBČOVICÍCH

Na začátku září byla zahájena oprava kanalizace a komunikace mezi č. p. 22–53 a č. p. 22–116 v Jakubčovicích. Zhotovitelem stavby je společnost Strabag, která letos pro naše město již prováděla rekonstrukci ulice Meleček v Žimrovicích. Vysoutěžená cena stavebních prací činí 7,3 milionu korun včetně DPH.

Ing. Josef Hennig

OTEVÍRACÍ DOBA SBĚRNÉHO DVORA

Sběrný dvůr na Žimrovické ulici v Hradci nad Moravicí bude i v zimním období otevřen 3 x týdně: úterý a čtvrtek 10.00–17.30 h; sobota 8.00–11.30 h. Provoz sběrného dvora zajišťují Technické služby Hradec nad Moravicí (bližší informace najdete na webu tshradec.cz).

HŘBITOV V DOBĚ DUŠÍČEK

V čase Památky zesnulých bude rozšířena otevírací doba městského hřbitova v Hradci nad Moravicí. Od pátku 28. října 2022 do neděle 6. listopadu 2022 bude hřbitov otevřen od 6 do 20 hodin.

NEZAPOMNĚL VÁM DĚDEČEK NĚCO ŘÍCT?

Měl Váš dědeček příjmení Šindlář, Tesař, Hanák, Fajkus, Raška...? V následujícím článku se dozvíte, kde můžete zjistit, zda vám nebo vašim předkům nepatří nějaká nemovitost. Pozemky a stavby nedostatečně identifikovaných vlastníků totiž od 1. 1. 2024 přejdou do vlastnictví státu.

Udržovat správný zápis v katastru nemovitostí má ze zákona povinnost každý vlastník nemovitosti. Přesto se v katastru nemovitostí nachází téměř 162 tisíc pozemků a staveb, které nemají správně zapsaného vlastníka. V katastrálním území Hradec nad Moravicí se k 1. 8. 2022 nachází 61 takovýchto nemovitostí. Jejich seznam je zveřejněn na stránkách Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových <https://www.uzsvm.cz/seznam-nedostatecne-identifikovanych-vlastniku> nebo na úřední desce města, kterou najdete na webových stránkách www.muhradec.cz/mestsky-urad/uredni-deska. Pokud se nepřihlásí vlastník nemovitosti nejpozději do 31. 12. 2023, uběhne lhůta daná občanským zákoníkem, a tento majetek přejde na stát.

Jak se může stát, že nemovitost nemá správně zapsaného majitele? Původ chyb leží nejčastěji v období let 1948–1989. V padesátých letech byla povinnost evidence vlastnictví nemovitostí ve veřejném registru na určitou dobu úplně zrušena. Po několika letech se zavedly tzv. zjednodušené evidence, ale ani ty nejsou z dnešního pohledu dostačující. Na mapách se

například nezakreslovaly hranice soukromých pozemků užívaných zemědělskými družstvy. Tyto pozemky byly uváděny pouze písemně jako soubor popisných informací. V některých případech by v situaci nic netušícího vlastníka mohly být právní osoby, na které byly nemovitosti převedeny zákonem, například obce, dále tělovýchovné jednoty a společnosti, které již zanikly, nebo někdejší státní organizace, které byly privatizovány, a na část majetku se zapomnělo.

Pokud se domníváte, že jste vlastníkem nebo oprávněnou osobou (dědicem apod.) můžete se ke svému vlastnictví nemovitosti přihlásit u pracoviště Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových (Praskova 194/11, 746 55 Opava), zde vám poradí, jaké dokumenty je nutné doložit. Potřebné informace najdete také na stránkách www.uzsvm.cz.

Připravila Mgr. Petra Teplíková, zdroj: www.uzsvm.cz

POCTA LADISLAVU SONNKOVI

Ve čtvrtek 1. září, symbolicky první den nového školního roku, byla na budově základní školy v Hradci nad Moravicí slavnostně odhalena pamětní deska Mgr. Ladislavu Sonnkovi – učiteli, kronikáři a patriotu našeho města. V těchto dnech by se dožil 94 let – narodil se 12. října 1928 v Hradci nad Moravicí a zemřel po těžké nemoci 5. prosince 2004. Mnozí na něj vzpomínají jako na svého učitele. Kromě mimořádných pedagogických schopností zanechala výraznou stopu v historii našeho města také jeho celoživotní kronikářská a badatelská práce. Pamětní desku na jeho památku odhalili, za účasti široké veřejnosti, starosta města Mgr. Patrik Orlík spolu s Mgr. Martinem Sosnou, vnukem pana Ladislava Sonnka a současným kronikářem města.

Jitka Celtová

VÍTEJTE VE ŠKOLE!

Ve čtvrtek 1. září 2022 nastoupilo do tří hradeckých základních škol celkem 54 žáků prvních tříd. V základní škole v Hradci nad Moravicí přivítali 38 prvňáčků (2 první ročníky), v malotřídni základní škole v Žimrovicích 5 prvňáčků (zřizovatelem těchto škol je město Hradec nad Moravicí) a v církevní základní škole svaté Ludmily přivítali 11 prvňáčků (zřizovatelem je Biskupství ostravsko-opavské). Prvňáčci základní školy v Hradci nad Moravicí zahájili novou životní etapu ve společenském sále města, a stejně

slavnostním způsobem probíhal první školní den také v dalších školách. Všechny děti přišli pozdravit představitele našeho města, kteří jim popřáli do školních let hodně radosti a úspěchů. Město Hradec nad Moravicí připravilo pro prvňáčky pamětní list a dárčky, které ve škole určitě využijí. Nyní už děti navštěvují školu druhý měsíc a dělají první pokroky ve svém vzdělávání. Přejeme, ať se jim daří co nejlépe!

Jitka Celtová

Foto na této straně Jiří Hajduk

NOVINKA – SOCIÁLNÍ SLUŽBY VE ZDRAVOTNÍM STŘEDISKU

Od 1. 10. 2022 působí v Hradci nad Moravicí společnost **Včelka sociální služby, o.p.s.**, která profesionálně zajišťuje terénní sociální služby nejen pro občany z Hradce nad Moravicí, ale také z blízkého okolí. Naši pracovníci zajišťují podporu, pomoc a péči všem, kteří chtějí zůstat v prostředí svého domova, ale bez pomoci druhého člověka se neobejdou.

Nabízíme služby **osobní asistence, pečovatelskou službu a sociálně aktivizační**

služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Tyto služby zahrnují např. pomoc při zvládání úkonů běžného života – pomoc při stravování, pomoc s hygienou, pomoc s nákupy, doprovod k lékaři, na úřad, a podobně. Podpora, pomoc a péče vychází vždy z individuálních potřeb každého, kdo naši službu potřebuje, a realizuje se v čase a v rozsahu, na kterém se společně domluvíme.

Nad rámec terénních sociálních služeb nabízíme v souvislosti s aktivizační činností interaktivní dotykový stůl, který je připojen k internetové síti. Tato pomůcka, které říkáme BeeTable, je k zapůjčení našim klientům zcela zdarma. Slouží jako společník, díky kterému je možné získat informace z dění ve společnosti i ze světa. S jeho pomocí lze trénovat kognitivní funkce, jako je paměť nebo pozornost, podporovat orientaci či číst oblíbené knihy, články, prohlížet si fotky apod. Tyto činnosti jsou terapií i zábavou zároveň. Cílem je pozitivní motivace klientů k aktivnímu vnímání dění a povzbuzení chuti do života. Uvědomujeme si, že pečovat o blízkou osobu stojí velmi

mnoho sil, obětavosti a také času, který si je třeba důkladně rozvrhnout. Proto se snažíme podat pomocnou ruku i rodině, aby si mohla vydechnout a načerpat dostatek energie na zvládání nelehké životní situace.

Naše služby jsou určeny nejen lidem z Hradce nad Moravicí, ale také těm, kteří žijí v přilehlých obcích, a to v okruhu cca 20 km od města. Více informací o našich službách naleznete na webových stránkách **www.pecevecelka.cz** nebo je získáte na telefonním čísle 725 526 906. Můžete nás navštívit také osobně ve zdravotním středisku na ulici Smetanova č. 661 v Hradci nad Moravicí, a to v době od 8.00 do 16.00 hodin.

Těšíme se na Vás!

Julie Minaříková, DiS., vedoucí střediska

ZA PAMÁTKAMI OLOMOUCE

Ve středu 14. 9. 2022 uspořádalo město Hradec nad Moravicí, v rámci Programu podpory zdravého stárnutí v Moravskoslezském kraji, zájezd do Olomouce. Účastníci zájezdu absolvovali prohlídku městské památkové rezervace s výkladem průvodce, odpoledne pak ochutnali místní speciality v populární tvarůžkové cukrárně v Lošticích. Počasí sice nebylo moc přívětivé, přesto vládla dobrá nálada a zájezd se vydařil ke spokojenosti všech účastníků.

LETNÍ SLAVNOST

Letos jsme Letní slavnost pojali netradičně v dobovém, cyklistickém duchu. Návštěvníci se mohli zúčastnit komentovaných výjezdů do okolí Hradce, absolvovat piknik, prohlédnout si cyklokuriózy a výstavu historických kol, navštívit cyklobar a připravena byla zábavná stanoviště pro děti. K poslechu hrál velký taneční orchestr Dolbend, diváci mohli zhlédnout swingovou taneční show a naučit se tančit v rytmu swingu v tanečním workshopu.

Mgr. Zuzana Liliana Machurová

Foto Jiří Hajduk

PODZIMNÍ VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

V neděli 9. října jsme slavnostně přivítali do života 19 občánků našeho města, 9 děvčátek a 10 chlapečků, kteří se narodili v měsících únor–srpen 2022. V doprovodném hudebním programu již tradičně vystoupili Lukáš a Šimon Bátorovi, které hrou na kytaru doprovodil pan Milan Bátor. Rodiče se podepsali do pamětní kroniky a obdrželi kytičku a dárečky, které dětem věnovalo město Hradec nad Moravicí. Hradecká městská knihovna připravila, v rámci projektu Bookstart, pro každého občánka motivační sadu pro četbu nejmenším dětem. Děkujeme tímto Lukáši, Šimonovi a Milanu Bátorovým za umělecký doprovod obřadů a všem maminkám, tatínkům, dětem a dalším hostům za účast na obřadech. Příští vítání občánků se uskuteční na jaře 2023. Tohoto obřadu se mohou zúčastnit i rodiče s dětmi, kteří byli pozváni, ale nemohli se zúčastnit podzimního obřadu. V tomto případě

kontaktujte městský úřad na tel.: 725 666 074 nebo na e-mailu matrika@muhradec.cz.

Jitka Celtová

Foto Lucie Deutsch

AŽ NASTANE ADVENT

MIKULÁŠSKÁ NADÍLKA

Město Hradec nad Moravicí připravuje na neděli 4. 12. 2022 mikulášský program pro děti nazvaný Nebíčko a peklíčko, plný andělských kouzel a veselých čertovin, který bude zakončen mikulášskou nadílkou. Akce se uskuteční ve společenském sále Babinec. Rezervace je nutná, kapacita míst je omezena (z kapacitních důvodů mohou děti přijít v doprovodu pouze jedné dospělé osoby). Více informací na tel. 725 666 073 nebo na e-mailu zmachurova@muhradec.cz.

ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU A JARMARK

Slavnostní rozsvícení vánočního stromu s doprovodným programem pro děti se uskuteční již tradičně o první adventní neděli, 27. 11. 2022, na Podolské ulici. Hradecký vánoční jarmark se uskuteční na stejném místě v sobotu 10. 12. 2022.

Mgr. Zuzana Liliana Machurová

M Ě S T S K Á K N I H O V N A H R A D E C N M

INFORMUJE

PODĚKOVÁNÍ

Městská knihovna a informační centrum realizuje od roku 2020, na základě partnerské smlouvy s destinační společností Moravskoslezského kraje Moravian-Silesian Tourism, produkt cestovního ruchu Technotrasy – surová krása (technické památky Severní Moravy a Slezska). V jeho rámci organizujeme komentované prohlídky Weissshuhnova náhonu.

Rádi bychom poděkovali za technickou pomoc firmě Smurfit Kappa, jmenovitě panu Josefovi Vrtiškov, řediteli papírny a Martinovi Škrobánkovi, správci náhonu, dále Lesům ČR, revírníkovi Michalovi Kernovi a Davidovi Sekulovi, kováři z Benkovic. Největší poděkování si zaslouží naši průvodci – Jindřich Skařupa, Mirek Šustek a Václav Klose – kteří kromě komentovaných prohlídek ve svém volném čase upravují a zvelebují okolí náhonu, provedli např. opravy domečku u akvaduktu, posezení Na vajzunkach (p. Řemelka), rozbitého zábradlí, pro zvýšení bezpečnosti návštěvníků provedli terénní úpravy svahu Kozí hřbety a další. Také díky tomu jsme mohli v letošním roce zorganizovat 29 komentovaných prohlídek, kterých se zúčastnilo 566 spokojených návštěvníků.

Markéta Beyerová

„Dovolte, abych poděkoval pracovnícům Turistického informačního centra Hradec nad Moravicí – jmenovitě paní ředitelce PhDr. et Mgr. Markétě Beyerové a paní Martině Kurkové – za skvělou akci a péči,

kterou věnovaly žákům naší školy. Jednalo se o přípravu komentované prohlídky Weissshuhnova kanálu a následné občerstvení v dobovém duchu, které studenty kvinty čekalo v lese poblíž technické památky během jejich adaptačního kurzu dne 7. 9. 2022. Paní Markéta Beyerová a paní Martina Kurková pro nás s neobvyčejnou pečlivostí připravily nadstandardní akci, na kterou budou studenti a pedagogové dlouho vzpomínat. Jejich jménem chci oběma dámám poděkovat a popřát jim hodně dalších pracovních úspěchů.“

Mgr. Miroslav Bučánek
ředitel Základní školy a gymnázia Vítkov

TECHNOTRASA®

ZAŽÍT MĚSTO JINAK

V sobotu 17. 9. 2022, kdy se v městském parku konala akce Zažít město jinak aneb sousedské slavnosti společně s Dnem čisté dopravy, který pořádala MAS Opavsko, nebyla předpověď počasí moc příznivá. Nakonec se všechno v dobré obrátilo a tu a tam vylezlo i slunce. Sousedé dorazili, a spolu s námi si mohli užít pohodové, uvolněné odpoledne – zapojit se do tvořivých dílen, vyzkoušet si řemesla producentů regionálních značek. Ilustrátor Áda Dudek předváděl veselé malování, vtipným vědomostním kvízem jsme prezentovali Technotrasu, Klub vojenské historie razil za zvuku flašinetu falešné mince. Hudební vystoupení obstarali

Modrý Amadeus a sbor ZUŠ Hradec nad Moravicí. Návštěvníci se mohli vyfotit v krásném fotokoutku, děti se mohly vyřádit na skákacím hradu, vozítkách Fičíme, elektromotorkách Kuberg, či obdivovat sněžný jednopý elektrický skútr Moonbike. Dobroty pro vás připravili Máma mele kafe, Květ lotosu, Pivotéka 13, Vitaminátor, ochutnat jste mohli proteinové křupíky od firmy Farmario a další. Akce Zažít město jinak je již stálíci v našem kalendáři, ale dobrým sousedem je knihovna a informační centrum po celý rok. S návštěvníky a čtenáři se těšíme na setkání při mnoha dalších příležitostech.

Markéta Beyerová

UVÁDÍME NĚKOLIK KNIŽNÍCH TITULŮ, KTERÉ JSME PRO ZPESTŘENÍ PODZIMNÍCH DNŮ PŘIPRAVILI PRO ČTENÁŘE NAŠÍ KNIHOVNY

Adler-Olsen, J.: Chlorid sodný
Alonso López, J.: Leonardo da Vinci
Benstem, A.: Svatojakubská cesta
Bowen, R.: Malířka z Benátek
Brodská, T.: Moje máma Jana Brejchová
Ciprová, O.: Můj přítel vlk
Coben, H.: Říkejte mi Win
Forest, L.: Stínová hůlka
Harrow, A.E.: Čarodějnice dřívější a budoucí
Hindráková, H.: Můj africký přítel
Lagercrantz, D.: Temnota

Lapena, S.: Nepříliš šťastná rodina
Mádl, J.: Přitažlivost planety Krypton
Mason, J.: Můj otec byl MiB
Míková, M.: Pohádky na předpis
Murakami, H.: První osoba jednotného čísla
Steel, D.: Tichá noc
Stern, P.: Kávoová dynastie
Svobodová, I.: Jako příznak
Travnicek, C.: Andělský prach
Wilková, S.: Až uvidíš moře

DOMORADOVIČTÍ ZREKONSTRUOVALI A OTEVŘELI HŘIŠTĚ

Osadní výbor Domoradovice se na začátku tohoto roku dostal do nelehkého rozhodnutí. Potřeboval totiž pokrýt 275 000 Kč z celkových 350 000 Kč v nabídkových cenách na rekultivaci trávníku na hřišti, stavbu sociálního zařízení a rozšíření dětského hřiště. Vsadil na riziko a rozhodl se tyto prostředky najít ve vášni, obětování času, materiálu, tvrdé práci a spolupráci místních občanů. A povedlo se! Celkem 65 obyvatel a fanoušků Domoradovic se tak zapojilo do unikátního projektu několika brigád, na kterých jsme společně odpracovali početných 800 brigádnických hodin. K našemu projektu se přidali dále dárčí stroje, materiálů, služeb či občerstvení - a zážrak byl hotov. Dne 27. 8. 2022 tak Maracaná povstala z popela a ožila na Slavnostním otevření hřiště, kterého se zúčastnilo na 200 domoradovických občanů. Organizaci a program pokryly všechny místní spolky. Přestřižení pásky, spousta her a atrakcí,

ukázky požárních útoků, fotbalový zápas mezi svobodnými a ženatými, spartakiáda místních seniorů, bohaté občerstvení, muzika i dobrá nálada byly tou nejlepší možnou oslavou znovuzrození hřiště. Rád

bych proto velmi poděkoval všem 65 zapáleným dobrovolníkům a Městskému úřadu Hradec nad Moravicí za to, že Maracaná a kultura v Domoradovicích opět žije. Díky!
 Ladislav Kříž

VÝSTAVA DROBNÉHO ZVÍŘECTVA

O víkendu 13.–14. 8. 2022 pořádal Český svaz chovatelů Hradec nad Moravicí již 43. výstavu drobného zvířectva a exotického ptactva, která se již tradičně konala v prostorách chovatelského areálu na Bohučovické ulici. Pro návštěvníky byla připravena zajímavá přehlídka zvířat i doprovodný program. Vystaveno bylo 114 králíků, z toho 41 v expozici Holandského králíka, dále 21 voliér holubů, 46 voliér drůbeže (včetně vodní) a 26 voliér exotického ptactva velmi pestrého složení. Děti se nejčastěji zastavovaly u klecí zakrslých králíků a morčat. Část vystavených zvířat byla prodejná a některá z nich změnila majitele. Co se týče doprovodného programu, bylo si z čeho vybírat – bohatá tombola s více než 550 cenami, skákací hrad, který děti využívaly i přes mrholení, jízda na velbloudovi a oslíkovi, malování na obličej, prodej koření apod. V neposlední řadě byly k dispozici dva bary s širokou nabídkou všeho, na co si hosté vzpomenu, a samozřejmě vynikající teplá kuchyně, která se stala již neodmyslitelnou součástí naší výstavy. Za všechny pořadatele můžeme říct, že nás velmi potěšil zájem veřejnosti, protože počasí nebylo úplně příznivé. Celkem téměř 1 000 návštěvníků mluví za vše, a někteří k nám zavítali dokonce v oba dva dny. Děkujeme všem sponzorům, bez kterých bychom tuto akci těžko uspořádali, a dále všem našim

příznivcům a hostům, kteří nás nově nebo i opakovaně svou návštěvou podpořili. Letošní ročník výstavy je již minulostí a už teď se těšíme na setkání s vámi v roce 2023.

Tomáš Dušek, předseda ČSCH Hradec nad Moravicí

ČINNOST KLUBU SENIORŮ V ŽIMROVICÍCH

V červnu náš klub seniorů navštívil Vizovice – bránu Valašska obklopenou Vizovickými vrchy, kde se stéká sedm potoků, rodiště herce, mima, komika a scenáristy Boleslava Polívky. První zastávkou byl sklářský atelier s tradiční ruční výrobou skla Glass Atelier Morava. Vyslechli jsme zajímavou přednášku o celém výrobním procesu skla, od výroby forem, nabírání skla, foukání až po finální výrobek, kontrolu a balení. Nahlédli jsme do výroby a pozorovali namáhavou práci a zručnost mistrů sklářů. Po odpočinku u dobré kávy a výborných dezertů v Čokoládovně pokračovalo naše putování do pálenice Rudolf Jelínek, která je významným českým výrobcem a exportérem alkoholických nápojů, zejména ovocných destilátů. První písemný doklad o existenci pálenice je z roku 1585 a nachází se v urbáři vizovického panství. Prohlídka zahrnovala také návštěvnícké centrum, zhlédnutí filmu o historii i současnosti firmy, prohlídku provozu

s obřími dřevěnými sudy, ukázkami stáčení i plnění do láhví a ochutnávku výrobků. Poslední zastávkou našeho výletu byl sv. Hostýn s bazilikou Nenebevzetí P. Marie – významné mariánské poutní místo, které bylo v roce 2018 prohlášeno národní kulturní památkou. Dějiny tohoto místa sahají do dávnověku, nejstarší osídlení spadá do doby bronzové. Podle legendy byli ti, co se uchýlili na sv. Hostýn, zachráněni na přímělu P. Marie od tatarských nájezdníků. Kromě tohoto zajímavého zájezdu jsme se společně zúčastnili poutě ke sv. Anně ve Staré Vodě, kastelán hradeckého zámku pan Radomír Přibyla nás provedl krásnými podzemními prostory zámku a seznámil nás s jejich historií, zúčastnili jsme se prohlídky společnosti Brano (branec-kých železáren), kde jsme se seznámili s její historií i současností, s vizí do budoucna i se samotnou výrobou přímo v provozech a také jsme navštívili televizi NOE, kde

jsme absolvovali zajímavou komentovanou prohlídku a zúčastnili se mše sv. v kapli Telepace, kterou přenášela televize. Pomalu se blíží konec roku 2022. V říjnu máme na programu oslavu Mezinárodního dne seniorů, na které vystoupí pěvecký sbor ZUŠ v Hradci nad Moravicí pod vedením paní učitelky Olgy Golhové, dále máme v plánu exkurzi do pekárny Hruška a slavnostní zakončení letošního roku. V průběhu roku nezapomínáme na naše jubilanty, kterým vždy popřejeme a předáme kytičku, přání a malý dárek. Závěrem bych ráda jménem členů Klubu seniorů Žimrovce poděkovala starostovi našeho města Mgr. Patriku Orlíkovi za přízeň našemu klubu, kastelánu hradeckého zámku Ing. Radku Přibylu za prohlídku s výkladem, panu Geltnerovi za návštěvu ve společnosti Brano a panu Josefu Víchovi za spolupráci a domluvu části exkurzí.

Zdeňka Víchová

Redakční uzávěrka dalšího vydání je **15. 11. 2022**. Kontakt na redakci: tel.: 553 783 940, 725 666 074, e-mail: zpravodaj@muhradec.cz. Příspěvky, které se do tohoto vydání Hradeckých novin nevešly, najdete na www.muhradec.cz v záložce Hradecké noviny (Co se do novin nevešlo).

Přehled společenských, kulturních, sportovních a dalších akcí najdete v Hradeckém kulturním měsíčníku. Informace o akcích zasílejte vždy k 15. dni v měsíci do Informačního centra Hradec nad Moravicí, Podolská 308, tel.: 595 173 043, 778 700 071, e-mail: ic@muhradec.cz.

STEZKA ODVAHY A UKONČENÍ PRÁZDIN

V pátek 26. 8. 2022 byla v hasičském areálu v Kajlovci pro děti a jejich rodiče připravena stezka odvahy. Této akce se letos zúčastnil rekordní počet dětí (cca 220 dětí). Místní hasiči připravili trasu označenou svíčkami a po setmění vycházeli první odvážlivci na trať. Menší děti v doprovodu rodičů, starší již samy. Po cestě na děti čekala nejružnější strašidla, na konci pak byla připravena listina, kterou musel každý účastník podepsat a tím dokázat, že celou stezku prošel. Každý, kdo stezku úspěšně prošel, dostal za své hrdinství pamětní medaili a něco sladkého na zub.

V sobotu 27. 8. 2022 následovala další akce určená hlavně pro děti, kterou bylo tradiční ukončení prázdnin. Od 14 hodin byly v hasičském areálu připraveny zábavné disciplíny, např. skákačí hrady, házení míčky na cíl nebo ukázka zásahu mladých hasičů s hašením papírového domku. Celým odpolednem nás provázela program agentury Tomino a nechybělo ani kolo štěstí s drobnými cenami a tombola. Akce se vydařila a již se těšíme na příští ročník.

Robin Hrbáč, místostarosta SDH Kajlovec

ZÁKLADNÍ ŠKOLA HRADEC NAD MORAVICÍ

PŘIVÍTALI JSME PRVNÁČKY

V letošním školním roce nastoupilo do dvou prvních tříd celkem 38 prvňáčků. Slavnostně jsme je přivítali ve čtvrtek 1. září 2022 v prostorách společenského sálu Babinec. Úspěšný začátek školní docházky jim přišli popřát také starosta

města pan Patrik Orlík, místostarosta pan Petr Havrlant a ředitel školy pan Jiří Kupčík. Celým programem provázely žáky naše školy Natálie Víchová a Veronika Kolovratová, krátkým vystoupením potěšili děti i jejich rodiče Tereška Wittková a pan Bronislav Dorko s dcerou Natálkou. Děti dostaly dárečky, které jim věnovalo město Hradec nad Moravicí. Po slavnostním přivítání jsme se přemístili do školních tříd, kde se prvňáčci seznámili se svou paní učitelkou a spolužáky. Držme jim palce, ať je jejich první rok na naší škole šťastný a úspěšný.

Mgr. Hana Bernardová

NÁVŠTĚVA INFORMAČNÍHO A PORADENSKÉHO STŘEDISKA PRO VOLBU POVOLÁNÍ

Sluncem zalité letní prázdniny již jsou pouhou mlhavou vzpomínkou a pro žáky devátých tříd se začíná přibližovat čas, kdy je moudré se zamyslet nad otázkou „kam se asi budou ubírat mé kroky po ukončení základní školy?“ Nastavit správný kurz ve vzdělávání našich ratoletí je nelehkým úkolem nejen pro rodiče, ale také pro děti samotné. Při zodpovědné volbě povolání je třeba vždy posoudit nejen studijní a osobní předpoklady žáka, ale také poznat trh práce a jednotlivá povolání. Obě tyto oblasti je nutné mezi sebou pečlivě porovnávat a hledat, kde jsou ve vzájemném souladu. V tomto směru připravuje základní škola v Hradci nad Moravicí, kromě svých poradenských programů, také tematickou spolupráci s organizacemi zabývajícími se zaměstnaností a uplatněním na trhu práce. Pro začátek školního

roku 2022/2023 jsme pro žáky devátých ročníků připravili ve spolupráci s Úřadem práce v Opavě návštěvu Informačního a poradenského střediska pro volbu a změnu povolání. Zaměstnanci informačního centra měli pro žáky připraveny poutavé prezentace o možnostech studia na středních školách, počtech uchazečů a profesních předpokladech. Žáky velmi zaujaly testy, které pomohou individuálně zmapovat vlastnosti, schopnosti a dovednosti a rámcově doporučit vhodné povolání. Žáci si také prohlédli širokou nabídku oborů vzdělávání včetně možného uplatnění na trhu práce, které jim pomohly získat představu o jednotlivých profesích a pracovních prostředích. Jsme velmi rádi, když se vzdělávací aktivity setkají s pozitivním ohlasem u dětí a u této akce to platí dvojnásobně. Rádi bychom popřáli všem devátákům, ať se jim splní jejich přání a dostanou se na svou vysněnou školu.

Ing. Katarína Čermáková

ADAPTAČNÍ CYKLOTURISTICKÝ KURZ

V termínu 6.– 8. 9. 2022 se žáci šestého ročníku zúčastnili Adaptačního cykloturistického kurzu. Cílem třídního pobytu v Centru Bílá holubice v Mokřinkách bylo

seznámení a vzájemné poznání nových třídních kolektivů na vyšším stupni. První den jsme vyjeli na kolech od školy – přes Mariánské louky, Meleček, Lipinu, Melč a Nové Zálužné – do Mokřinek (celkem 20 km), kde jsme se ubytovali v Bílé holubici. Odpoledne jsme se vydali na 6 km výšlap po naučné stezce Dědictví břidlice, s komentovanou prohlídkou Raabovy štol. Po návratu jsme hráli adaptační hry pod vedením paní učitelky Bryjové.

Druhý den nás čekala cykloturistika v Krajině břidlice a poznávání atraktivních míst v okolí – Kružberská přehrada, cvičné horelezecké skály, hrázka Lobník, Muzeum břidlice v Budišově nad Budišovkou s možností vyrobit si vlastní dáreček vysekáním do břidlice, rozhledna Halaška a Těchanovická vyhlídka. Zážitkem pak byl vynikající

oběd pod širým nebem, který nám přivezl na místo majitel Bílé holubice. Někteří si také zajezdili na pumptrackové trati a byli z jízdy nadšeni. Ujetých 40 km bylo náročných, ale krásných. Večer jsme samozřejmě opět hráli poznávací hry a soutěže. Třetí den přišlo na řadu balení a úklid pokojů. Venku jsme si ještě zahráli hry a soutěžili v hodu tenisákem. Cesta domů na kolech vedla přes Nové Zálužné, Radkov, zříceninu hradu Vikštejn, Žabí údolí (kde jsme si k obědu opekli špekáčky) a Weisschunnův splav. Až k našemu cíli, ke škole v Hradci nad Moravicí, krásných a pohodových 25 km (až na jeden defekt).

Tři společně prožité dny a 85 km v sedle kola máme za sebou. Náročné, ale krásné po všech stránkách. Ubytování, jídlo a služby v Bílé holubici byly vynikající, počasí nádherné, kolegové pohodoví a žáci, doufám, spokojení. Dle mého splnil kurz vše, co od

něj zúčastnění očekávali. Teď už záleží na žácích, jak zúročí své poznatky a dojmy v budoucnu. Děkuji svým kolegům Monice Bryjové, Romaně Příbylové a Michalu Zajíčkovi za spolupráci při organizaci kurzu a za jejich práci nad rámec pracovních povinností. Poděkování patří také žákům za jejich účast a bezproblémový průběh kurzu.

Mgr. Drahomír Hlačík, vedoucí kurzu

ČESKO-POLSKÉ SETKÁNÍ

V rámci projektu proběhly v minulých letech pobytová setkání mládežnických vrstevníků, ze kterých vznikly přátelské vztahy. Přiznám se, že i my jsme si našli mezi českými a polskými kolegy spřízněné duše a v rámci udržování dobrých vztahů jsme pozvali studenty a jejich doprovod na návštěvu Hradce s programem. Baborowské děti se mohly těšit na vlastivědnou vycházku s prohlídkou pivovarských sklepů, odborný výklad a ražbu mincí, kterou zprostředkovala Matice slezská. Dále mohly ochutnat staročeské pohoštění, zhlédnout cestopis Expediční kamery, prohlédnout si kouzelné tvory ve sklepení Bílé věže našeho zámku, procházet se zámeckým parkem, ochutnat hradeckou pizzu a bok po boku upevňovat mezinárodní přátelství. Velké poděkování patří všem, kteří se podíleli na organizaci programu. Zejména všem děvčatům z městské knihovny, starostovi panu Mgr. Patriku Orlíkovi, Vendule Trulejové, kastelánovi panu Ing. Radomíru Příbylovi, našim průvodcům Ing. Jindřichu Skařupovi a Ing. Miroslavu Šustkovi a všem dalším. Věřím, že toto kulturní dědictví si naše děti ponesou v srdcích.

Petra Tomanová

organizátorka česko-polského setkání

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA ŽIMROVICE

PRACOVNÍ PŘÁZDNINY

V některých školách jsou děti rády, že jsou prázdniny, ale u nás chodí děti do školy i v červenci a srpnu, a ještě k tomu dobrovolně a s chutí. Jelikož se k nám do budovy stěhovala třída předškolních dětí MŠ, bylo potřeba vše připravit právě o prázdninách. K tomu všemu ještě údržba naší krásné nové zahrady... a o práci je postaráno. Moc děkujeme všem dětem i rodičům za to, že věnovali svůj volný čas škole, že i v úmorných vedrech docházeli stěhovat nábytek, knihy a také se starali o zahradu a záhony, které vyžadují neustálou péči. Poděkování patří také Klubu rodičů, který dětem zajistil nanuky. První školní den byly děti ještě odměněny malou hračkou. Jsme velmi rádi, že se nám spolupráce s dětmi i jejich rodiči daří, což je na malotřídní vesnické škole opravdu důležité.

NOVÁ TŘÍDA PRO PŘEDŠKOLNÍ DĚTI

Tak nám začal nový školní rok 2022/2023 a my jsme vstoupili do úplně nové etapy života. Velká škola, nové paní učitelky a dokonce i noví kamarádi. V budově základní školy byla otevřena nová třída pro 15 předškolních dětí. Třidu jsme pojmenovali Čápata. Obavy, jak se vše vzájemně propojí, byly naštěstí zbytečné. Paní učitelky připravily dětem podnětnou třídu, spoustu hraček a nových pomůcek. Dětem se v nové třídě moc líbí, a jelikož jsou na půdě

základní školy, vídají se také se svými staršími kamarády. Vztahy se vzájemně prohlubují a strach z něčeho neznámého je pryč. V prostorách školy se děti potkávají i se svými budoucími pedagogy, takže přechod do 1. třídy pro ně bude naprosto přirozený. Základní škola a mateřská škola vzájemně spolupracují a připravují společné akce. Děti se do mateřské školy těší, a to je nejdůležitější. Spokojené děti, spokojení rodiče a spokojené paní učitelky.

ŽIMROVICKÁ ŠKOLA OSLAVILA 100 LET

Měsíce příprav vyvrcholily v sobotu 17. 9. 2022 velkolepou akcí v budově školy i na jejím rozsáhlém pozemku. Oficiálního zahájení se ujal ředitel školy Mgr. Jan Volf a místostarosta města Mgr. Petr Havrlant. Zavzpomínal na historické události školy a také na bývalé zaměstnance. Poté byly vypuštěny balónky, které vynesly školního maskota – čápa Igora – do další stovky let. Klub rodičů připravil jako překvapení dort, který později děti s chutí snědly. Program byl opravdu pestrý. V úvodu děti zabavila hudebně pohybovým vystoupením a výtvarným tvořením agentura Tomino. Skupina Agripa měla připraven stánek s výrobou ručního papíru, dřevěný historický kolotoč a cukrovou vatu. Společnost Smurfit Kappa zaujala děti prací s papírem – mohly si vyrobit svá auta, kterými pak brázdily celou zahradu. Následovalo vystoupení bubenického orchestru Ivo Samiece, zejména bubenický workshop se setkal s velkým ohlasem. Návštěvníci také mohli zhlédnout výstavu historických fotografií. Oslovila zejména bývalé žáky, kteří se na fotografiích poznávali a společně tak zavzpomínali na svá školní léta. V předškolní třídě byl fotokoutek, kde si

děti oblékly historické kostýmy a usadily se do staré školní lavice.

Po celou dobu bylo připraveno občerstvení, které zajišťoval Klub rodičů. V nabídce měl mimo jiné pizzu z pece, která se stala pro všechny návštěvníky velkým lákadlem. Letní kino pro děti bylo vzhledem k chladnějšímu počasí přesunuto do budovy školy. Velmi vydařenou akci zakončil ohňostroj. Poděkování patří všem, kteří se na akci podíleli, ať už formou sponzorského daru či pomoci s organizací celé akce.

Kolektiv ZŠ a MŠ Žimrovice

PRVNÍ ŠKOLNÍ DEN

Ráno jsme se já a moje sestřička probudily a šly jsme do školy. Čekaly jsme na školním pozemku na zahájení nového školního roku. Přišel pan ředitel a paní učitelky.

Pak jsme si povídali a některé děti měly vystoupení. Dokonce i pan místostarosta, který nám zpíval píseň. Moje malá sestřička se šla podívat do své první třídy a my do naší. Venku jsme ještě za každou třídu vypustili balónek a vzhůru do dalšího ročníku! Ten náš uletěl tak daleko, že jsme ho už neviděli. To byl ten nejhezčí den! A hlavně pro mou sestřičku, která šla do první třídy. Doma potom vykládala, co ve třídě dělali a měla moc a moc zážitků. Ten den byl opravdu krásný, a dokonce jsme si užili i legraci!

Nikol Válková (4. ročník ZŠ)

VÝLET NA KOZÍ FARMU V HAVÍŘOVĚ

13. září v 8 hodin pro nás přijel ke škole autobus. Jeli jsme i s předškoláky, takže nás bylo opravdu hodně. Cesta trvala dlouho, ale my jsme se v autobuse zabavili. Na statku nás uvítaly paní, které se starají o zvířata a my jsme si dali občerstvení. Když jsme se najedli, rozdělili jsme se do dvou skupin. První skupina se šla podívat

na zvířata, druhá si šla povídat o farmě a jak to na ní celé chodí. Potom se skupiny vyměnily. Dozvěděli jsme se spoustu zajímavostí o práci na statku a o jeho obyvatelích. Nakonec jsme si mohli zkusit sezení za volantem traktoru. Rozloučili jsme se a šli jsme k autobusu. Dojeli jsme v pořádku. Bylo to moc fajn.

Igor Hertel (5. ročník ZŠ)

MATEŘSKÁ ŠKOLA HRADEC NAD MORAVICÍ

NAŠE ŠKOLKA

Ve čtvrtek 1. září jsme slavnostně zahájili nový školní rok. Na děti se už těšily všechny paní učitelky, které krásně vyzdobily třídy a další prostory tak, aby se dětem ve školce líbilo a cítily se v ní příjemně. Děti prožily první školní den v pohodové atmosféře, se spoustou zábavy, her a sluníčka. Domů si odnášely malé dárečky a úsměv na tváři.

Naše mateřská škola pracuje se Školním vzdělávacím programem Skutečně zdravá škola, ve kterém se zaměřujeme na zdravý životní styl a zdravé stravování. Toto předškolní vzdělávání doplňujeme programem Začít spolu. Činnosti soustředíme do center aktivit a komunikativního kruhu, kde

se děti učí vzájemně si naslouchat a spolupracovat. Používáme ucelený systém Mensa NTC learning a prvky Hejného matematiky. Dětem s vadami řeči se věnuje logopedka Bc. Karin Fričová.

Po dvouleté přestávce opět organizujeme kroužky juda a angličtiny, které budou probíhat pod vedením zkušených lektorů a jsou určeny pro starší děti. V průběhu školního roku čeká na děti a jejich rodiče mnoho společných akcí, např. farmářské trhy, adventní trhy, andělská pošta a vánoční besídky. Na jaře se budeme těšit na Vítání jara v Kajlovci, besídky pro maminky a další aktivity, které už teď pro vás připravujeme.

Přejeme všem dětem úspěšný nový školní rok a těšíme se na vzájemnou spolupráci s rodiči.

*Za kolektiv MŠ Hradec nad Moravicí
Pavla Falharová*

JAK TO VŠECHNO ZAČÍNÁ

První září – datum, které je pro všechny školáky a jejich rodiče výjimečné. Otevírají se dveře škol i školek, začíná něco nového. Nástup do mateřské školy je jistě velkou změnou jak pro dítě, tak pro celou rodinu. Občas ukápně i slzička. Aby těch slziček bylo co možná nejméně, pomáhají

paním učitelkám starší děti, náš želví kamarád Eda, ale také dohodnutá pravidla, která si s dětmi společně tvoříme. Už víme, že se k sobě máme chovat kamarádsky, že naše pusa umí vykouzlit krásná slůvka, která otevírají srdce lidem všude na světě. Už víme, že naše ruce umí pohladit, pomoci, ale také pečovat o zahrádku.

Už také víme, že kaluže jsou moc fajn a že chodit v nich je prima, ale že musíme být opatrní, abychom nezacákali kamaráda. A taky víme, že když nám někdo chybí, můžeme mu třeba napsat dopis a zanést mu jej do schránky. Hned nám bude lépe a kamarádovi to jistě udělá velkou radost. Věříme, že ve školce se ještě naučíme mnoho důležitého pro náš život, a co víc, že u toho bude velká legrace.

Kolektiv MŠ Jakubčovice

UŽ JSME ZASE VE ŠKOLCE!

Prázdniny utekly jako voda a my jsme zahájili nový školní rok. Na děti i rodiče čekalo ve školce velké překvapení v podobě krásně opravené herny s novou výmalbou a kobercem a nově připravenými hracími koutky. Děti si hned našly koutek, který se jim nejvíce líbil, a rozehrály své nádherné dětské hry. Slziček v tento první zářijový den bylo opravdu málo. Hned druhý školní týden nás čekalo společné dopoledne s místními hasiči, které se mělo uskutečnit už na konci školního roku, ale z časových důvodů se muselo odložit. S dětmi jsme se na toto dopoledne o to víc těšili, protože rádi prozkoumáváme a učíme se nové věci. Dopoledne bylo plné překvapení. Hradečtí hasiči nám přijeli ukázat hasičské auto, které jsme si prohlédli ze všech stran a dokonce jsme mohli prozkoumat i kabinu. Byl to zážitek. Dozvěděli jsme se spoustu nových věcí o hasičské technice, hasiči pro nás připravili soutěže a děti si vyzkoušely i hasičskou blůzu a přilbu. S ruční hasičskou stříkačkou jsme mířili na cíl a na závěr nechyběla odměna, kterou hasiči pro děti připravili. Tato první akce v novém školním roce se moc povedla a děti si ji užily. Velké poděkování patří všem, kteří akci připravili, v čele s panem Kamilem Wolfem a Janem Drašákem. Další akce, nejen s místními hasiči, už plánujeme.

Začátek školního roku máme tedy za sebou a věříme, že v takto pozitivním a příjemném duchu bude probíhat i celý školní rok. Na závěr bychom chtěli poděkovat paní Veronice Bešlové za zalévání a péči o naše květinčky po dobu letních prázdnin. Děkujeme. Víme, že bez takovýchto ochotných lidí by bylo všechno složitější,

proto si vážíme všech, kteří nás jakýmkoliv způsobem podporují a pomáhají nám. Jste skvělí!

Kolektiv MŠ Kajlovec

NEŽ NASTOUPÍ DO ŠKOLY

Na konci června se každoročně loučíme s předškoláky. V Bohučovicích jsme pro nejstarší děti připravili nocování ve školce se zábavnými úkoly a pasováním na školáky. Akce se zúčastnily všechny čtyři děti, které v září již nastoupily do základní školy. Pozvání přijala i paní ředitelka Bc. Gabriela Lacková s paní zástupkyní Bc. Silvií Chromjakovou, které budoucím žákům popřály mnoho zdaru ve škole. Děti plnily několik úkolů, aby dokázaly, že jsou na školu připraveny – zavazovaly tkaničky, převyprávěly příběh, s aktovkou na zádech prošly překážkovou dráhu, ale také musely vyřešit problém, který by je mohl ve škole potkat, např. jak zareagovat, když jim ujede autobus nebo když zapomenou doma svačinu. Všechny děti splnily úkoly na jedničku, a po předání dárečků je čekala diskotéka s balónky, hostina s přípitkem, vlastní příprava teplé večeře a večerní kino. Ráno jsme dětem připravili švédský stůl jako na dovolené, a děti školku opouštěly s pocitem výjimečnosti, že zvládly odloučení od rodičů přes noc. Budeme rádi, když děti budou na tuto akci vzpomínat a ve škole využijí vše, co se naučily v mateřské škole.

Kolektiv MŠ Bohučovice

PODĚKOVÁNÍ PANÍ DÁŠI BENDOVÉ

Jistě mi dáte za pravdu, že pro vytvoření dobrého a kvalitního oběda je potřeba

vášně, kreativity, píle, trpělivosti a zkušeností. Pokud vedete tým kuchařek, tak musíte přidat schopnosti vedoucího a pevnou ruku. A pokud jej vedete dlouho, tak neuchtající energii, kuchařský um, loajalitu a spokojenost zaměstnavatele. Týmu naší kuchyně přálo několik desetiletí štěstí a takovou osobnost měla ve vedoucí kuchařce paní Dáša Bendové z Jakubčovic. Dne 31. 8. 2022 však paní Dáša uvařila v naší kuchyni poslední (šestimiliontý!) oběd. Pracovala zde od 1. 9. 1986. Neuvěřitelných 36 let plných krásné spolupráce s kolegyňami z kuchyně i z pedagogických sborů škol a školek vystřídal zaslužený důchodový status. Za svou kariéru vedla kuchyň se čtyřmi řediteli a pěti vedoucími kuchyně. Největší osobní výzvu absolvovala se současnou ředitelkou, paní Gabrielou Lackovou, při implementaci a certifikaci projektu Skutečně zdravé školy, kdy musela změnit kulturu kuchyně, recepty, myšlení zaměstnanců a vzbudit nadšení pro nové chutě u strážníků. Letos v červnu přišli paní Dáša za její dlouholetou práci poděkovat i starosta města Patrik Orlík s panem místostarostou Petrem Havrlantem. Paní Dáša obdržela od pana starosty, mimo jiné, také ocenění - řád zlaté vařečky. Dovolte mi ještě jednou, jménem paní ředitelky, kolektivu mateřské školy a několika generací strážníků poděkovat paní Dáša za její pracovní nasazení a kolegiální, a popřát jí, ať si užije zaslužené penze. Paní Dášo, moc děkujeme! Dne 1. 9. 2022 jsme ve školní jídelně přivítali novou vedoucí kuchařku, paní Marcelu Monincovou, která má v oboru stravování dlouholeté zkušenosti, včetně práce kuchařky v naší kuchyni či vedoucích pozic v jiných gastronomických provozech. Přeji paní Monincové rychlou a úspěšnou adaptaci a našim strážníkům nepřeborné množství těch správných chutí ve školním roce 2022/2023.

Za tým školní jídelny Jana Křížová

CÍRKEVNÍ ZÁKLADNÍ ŠKOLA SV. LUDMILY

ZAČAL NOVÝ ŠKOLNÍ ROK – NÁŠ TŘICÁTÝ

„No to je teda něco! Už 30 let!“ slýcháváme... Tak to si myslíme i my. Toto krásné jubileum můžeme prožívat v tomto školním roce. A je za co děkovat. Neuvěřitelně krásných třicet let činnosti naší školy. Vzpomínka na začátky je více než nostalgická. Do života jsme vyprovodili 23 devátých tříd! V současné době máme ve škole v Hradci 162 dětí v 9 třídách. Určitě na jaře uděláme den otevřených dveří a pozveme všechny naše absolventy, příznivce a podporovatele, aby se mohli opět podívat do své školy.

Ing. Tomáš Honěk, ředitel CZŠ

FOTOGRAFICKÝ TÁBOR

Ve dnech 11.–15. 7. 2022 proběhl již VI. ročník letního příměstského fotografického tábora. Tohoto velmi oblíbeného tábora se zúčastnilo 26 dětí od 11 do 16 let. Mnozí byli na táboře již poněkoličkáte a jejich fotografie připomínaly profesionální snímky renomovaných fotografů. Jiné děti byly na táboře poprvé, ale i jejich fotky byly nápadité netradičním pohledem na svět a technicky velmi zdařilé. Tradiční celodenní výpravu jsme letos podnikli do nově zrekonstruovaného muzea TATRA v Kopřivnici a do Štramberku. Výlet byl poněkud náročnější než obvykle, teploměr ukazoval 32 °C. Ovšem kuřecí řízek s hranolky ve stylové restauraci Tatrovka smazal veškeré nářky. Během celého týdne jsme nafotili tisíce snímků různých fotografických žánrů a disciplín. Vybrat z nich 10+1 fotografií na závěrečnou páteční prezentaci byl opravdu nelehký úkol. Prezentace proběhla v největším klimatizovaném prostoru v Hradci – v kostele sv. Petra a Pavla. Vybrané fotografie měly u návštěvníků úspěch a rodiče byli na své mladé fotografy právem hrdí. Na závěr bych chtěl poděkovat mým kolegům instruktorům za trpělivost s dětmi a nadšení pro fotografii a naší škole za excelentní zázemí a podporu.

Za tým fototábora Jiří Řeháček

STANOVÝ TÁBOR

Prázdniny si mnoho dětí neumí představit jinak, než s mobilem v ruce. My jsme však našli 23 statečných, kteří vydrželi 14 dní bez signálu, elektřiny, teplé vody a splachovacího záchodu. Společně jsme se vydali po cestě do středu Země, stejně jako hrdinové v knize Julesa Verna. Na rozdíl od nich se nám střed Země podařilo najít, za což jsme byli odměněni ohňostrojem. Děti strávily dva týdny v přírodě, někdy si sáhly na dno svých sil, přesto si odnesly spoustu krásných zážitků.

Mgr. Antonín Hennig

ŘEMESLNÝ TÁBOR

Třetí prázdninový týden se ve škole konal řemeslný tábor pro 15 našich dětí a 2 děti z Ukrajiny. Tentokrát všichni účastníci tábora cestovali po světě, aby se naučili nějakému řemeslu. Nejdříve navštívili Indii, kde se naučili dva různé postupy batikování látek, potom odjeli do Číny, kde se naučili plést krásné košíky. Také navštívili Belgie, aby ochutnali tamější sladkosti a některé i sami připravili. Děti nemohly opomenout Českou republiku, kde si s pomocí šikovných švadlenek ušily látkovou tašku. A nakonec se všichni podívali do Švédska, aby pronikli do tajů práce se dřevem. Kromě práce si děti také hrály a užily si plno zábavy v celém tomto týdnu.

Ing. Marie Černá

SPORTOVNÍ TÁBOR

Sportujeme a sportujeme. To, že se děti málo hýbou, je dnes bohužel obecně pravdou. Proto s oblibou organizujeme i o prázdninách sportovní tábor. Pohybu není nikdy dost. Děti mají tento tábor moc rády. Týden sportu není nikdy k zahoezení.

Ing. Tomáš Honěk

HUDEBNÍ TÁBOR

Milovníci hudby a zpěvu, kterých bylo letos 26, se spolu s instruktory sešli už poosmé. Nácvič písni bývá náročný obzvlášt u mladších dětí, pro které je těžké sledovat noty i slova zároveň. Malí hudebníci se s tím ovšem popasovali velice dobře. Všichni si

hudební tábor náramně užili, a to nejen při společném zpěvu, ale i při hraní her, barvení triček i čachtání v řece. Završením celého týdenního snažení byl závěrečný koncert. Zazněly na něm lidové písničky a capella a umělé písně v doprovodu klavíru, akustické a basové kytary. Střídaly se sóla a sbor, piano a forte, allegro, staccato a lento. Tábor se povedl – v hudební terminologii řečeno „Da capo al Fine“ – od začátku do konce.

Mgr. Jana Larischová

VÝTVARNÝ TÁBOR

Letošní výtvarný tábor, zaštiťovaný SHM klubem, se nesl v duchu černé a bílé. Tvoření pomocí pouhých dvou barev se může zdát nudné, ale vůbec tomu tak nebylo. Omezení v barvách nás totiž neochudilo v množství dostupných technik, a už vůbec nemělo negativní vliv na výsledky snažení všech dětí. Některé techniky byly tradičnější a některé velmi neobvyklé. Děti si vyzkoušely inverzní kresbu, malbu krajiny akrylem na plátno jako pozitiv a negativ, malování kovovým řetízkem a malování na kameny. Vyzkoušely si také malbu postavy v různých pozicích, kterou použily na taškách a při tvorbě abstraktního plastického obrazu. Zkoušeli jsme si také techniku Zentangle a z obrázků vyrobených touto technikou jsme sestavili krásnou omalovánku, kterou si děti odnesly domů. Ze všeho nejvíc si však děti užily výrobu černobílých kostýmů a focení v opravdovém fotoateliéru. Kromě toho jsme hráli spoustu her a každé ráno jsme se v kapli zamysleli nad krátkým příběhem v duchu protikladů. Často nás práce stála hromadu sil a trpělivosti, ale všichni jsme si to velmi užili a celý týden vládla moc hezká atmosféra.

Bc. Andrea Sakreidová

VČELKA
sociální služby

TELEFON
(+420) 601 152 635

**HLEDÁTE KVALITNÍ SLUŽBY
S INDIVIDUÁLNÍM PŘÍSTUPEM?
PAK JIŽ HLEDAT NEMUSÍTE.**

NABÍZÍME VÁM

- Pečovateľská služba
- Osobní asistence
- Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením.

Pilnost

Pracovitost

Profesionalita

Jsme tu pro Vás
www.pecevcelka.cz

SENIORŮ POZOR DEJTE, PREVENTIVNÍ RADY NA PAMĚTI MĚJTE

Na první den v měsíci říjnu připadá každoročně Mezinárodní den seniorů. Jak u příležitosti tohoto dne, tak během celého roku, pořádají moravskoslezští policisté pro seniory napříč krajem preventivní besedy, během kterých je seznamují se základními zásadami bezpečného chování. Pojďme si nyní tyto preventivní rady určité seniorům společně připomenout.

POZOR NA CIZÍ OSOBY A JEJICH SMYŠLENÉ LEGENDY

Senioři patří mezi zvláště zranitelnou skupinu obětí trestných činů, kdy pachatelé zneužívají jejich důvěřivosti a pod různými záminkami se je snaží připravit o jejich úspory. Senioři by měli mít vždy na paměti, že by do svých domovů neměli vpouštět žádné cizí osoby. Není dobré dveře od bytu otvírat automaticky, když není jasné, kdo za nimi může být. Pro tyto případy je vhodné mít dveře opatřené kukátkem a také bezpečnostním řetízem. I ti co se tváří mile a důvěryhodně, nemusí mít vždy dobré úmysly. Pachatelé bohužel bývají vynalézaví a pro to, aby je senioři vpustili do svých příbytků, používají různé smyšlené legendy, například vrácení přeplatku, nabídky prodeje různého zboží, nabídky služeb (opravy, kontrola spotřebičů), nabídka pomoci s nákupem, prosba o možnost si zatelefonovat atd. Pak už stačí jen chvilka nepozornosti a cennosti a úspory mohou být pryč. S tím také souvisí důležité doporučení nenechávat doma větší finanční hotovost a raději peníze uložit do jedné z důvěryhodných bank. Pozor také na přehnané „výhodné“ nabídky. Jejich uzavření se může později velmi prodražit. Pokud by si senior rád nabídku vyslechnul, je nejlepší si s osobou domluvit telefonicky schůzku, na kterou senior přizve někoho ze svých rodinných příslušníků. Různé legendy nepoužívají pachatelé jen k vniknutí do obydlí, aby zde mohli něco odcizit, ale také k podvodnému vylákání finančních prostředků. Mezi tyto nejznámější legendy patří tzv. legenda vnuk. V těchto případech volá seniorovi cizí osoba, která se vydává za jejich rodinného příslušníka. Do telefonu jim sdělí, že nutně potřebuje zapůjčit finanční hotovost, například z důvodu výhodné koupě či třeba k uhrazení škody, kterou způsobil během dopravní nehody. Volající pak seniorovi během telefonátu sdělí, že si peníze nemůže přijít vyzvednout sám a pošle pro ně známého. Důležité je si v těchto případech zpětně telefonicky u svých blízkých ověřit, zda skutečně volal člen rodiny a nikdy nepředávat peníze cizím lidem.

OSOBNÍ VĚCI V BEZPEČÍ I MIMO DOMOV

Zvláště obezřetní by měli být senioři také během nakupování či cestování v městské hromadné dopravě. Stačí chvilka a mohou se stát obětí krádeže. Například volně odložená kabelka v nákupním košíku či tramvaji může být pro pachatele snadnou kořistí. Proto je potřeba mít své osobní věci stále při sobě a nikde je neodkládat. Převážně peněženku a doklady je potřeba umístit na bezpečné místo, kam případný pachatel nemá snadný přístup. Tímto bezpečným místem může být například vnitřní kapsa bundy, kterou má senior na sobě. Ovšem pokud si tuto bundu sundá a pověsí například v čekárně u lékaře, nesmí zapomenout si tyto osobní věci z bundy vyndat. V peněženke by pak senior neměl nosit zbytečně velkou finanční hotovost, a pokud používá platební kartu, tak by u ní především neměl mít poznačený PIN kód, díky kterému by pachatel v případě krádeže mohl uložené finanční prostředky z účtu snadno odcizit. Pokud dojde ke krádeži platební karty, je potřeba ji co nejdříve nechat zablokovat. Při pohybu mimo domov je důležité nikdy nechodit sám přes odlehlá místa, kde není velký pohyb osob a už vůbec ne v nočních hodinách.

Senior by měl mít vždy na paměti, že nejdůležitější je jeho zdraví a pokud by došlo k přímé konfrontaci mezi ním a pachatelem, například jej přistihl při krádeži, neměl by se jej senior snažit na místě sám zadržet, nebo se s ním o odcizenou věc přetahovat. Lepší je nechat pachatele, který bohužel většinou mívá fyzickou převahu, i s odcizenou věcí z místa odejít a následně co nejrychleji celou věc oznámit na linku 158.

Opatrní by měli být senioři také v případě, že využívají internet. K nákupu by měli využívat především ověřené e-shopy s dobrým hodnocením od ostatních uživatelů. Pozor na přehnané výhodné nabídky zboží. Další riziko tvoří podvodné emaily za účelem vylákání finančních prostředků či osobních údajů. Objevují se také podvodné webové stránky napodobující instituce, které senior zná. V těchto případech může být velmi těžké na první pohled podvod rozeznat. Obecně lze říci, že pokud přijde osobě na dané webové stránce, emailu či SMS zprávě něco netypického a podezřelého, je lepší na nic neklikat. Důležité je nikomu nezasílat svá hesla, osobní údaje a čísla platebních karet.

V SILNIČNÍM PROVOZU

Senior, který je řidičem nesmí zapomínat na pravidelné zdravotní prohlídky. Ty musí absolvovat v 60, 65 a 68 letech a následně každé dva roky. Potvrzení o zdravotní prohlídce musí mít při řízení vozidla vždy u sebe. Nikdy by senior neměl usedat za volant v případě, pokud se necítí dobře a raději by měl vyčkat na dobu až mu bude lépe. Při jízdě na kole by měl mít vždy na hlavě přilbu. Ta může v případě pádu zachránit život. Přilba je o to důležitější pokud senioři používají u nich stále oblíbenější elektrokola. Na elektrokole je možné snáze dosáhnout vyšší rychlosti, což sebou přináší větší riziko pádu se závažnými následky. Jak klasické jízdní kolo, tak elektrokolo musí mít povinnou výbavu. Potřeba je především dbát na funkčnost jak brzd tak také předního a zadního světla, které musí být vždy zapnuté za snížené viditelnosti. Na pravidlo být vidět za snížené viditelnosti nesmí senioři také zapomínat, pokud se pohybují v silničním provozu jako chodci. Použití reflexních prvků může jejich viditelnost zvýšit až na 200 metrů. Vozovku by senioři měli přecházet vždy poté, co se pořádně rozhlédnou, kolmo k její ose a to co nejrychleji. K přecházení jsou povinni užít přechod pro chodce pokud se od něj nachází do vzdálenosti 50 metrů. Pokud tomu tak není, je potřeba vozovku přejít na přehledném a dobře viditelném místě.

Na výše uvedené preventivní rady policisté Moravskoslezského kraje seniory upozorňují jak prostřednictvím již zmíněných besed, tak také díky preventivním projektům. Jedním z těchto projektů je publikace Černá kronika aneb ze soudních síní, kterou Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje vydalo v roce 2016. Tato publikace obsahuje 12 příběhů zachycujících nejčastější nebo nejzávažnější trestné činy páchané na seniorech. Příběhy jsou inspirovány skutečnými událostmi a čtenáři na konci každého z příběhů naleznou poučení, jak se v takové situaci zachovat, eventuálně jak se jí vyhnout. Dalším projektem Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje je pak PORADCE - policejní rádce pro bezpečný život, který obsahuje edukační videa. Videa jsou veřejnosti volně přístupná na YouTube kanálu Policie ČR.

*nprap. Mgr. Darina Veselá
Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje*

KAMENY ZMIZELÝCH PŘIPOMÍNÁJÍ OBĚTI HOLOKAUSTU

Místo, kde žijeme, je tichým pamětníkem rozličných událostí a příběhů minulých dob. Kéž by tak naše stavení, stromy kolem nás či břehy omývané řekou Moravicí mohly vyprávět... Je správné připomínat si zvláště osudy těch, kteří tu žili před námi a jejichž životní peripetie jsou mementem i pro nás v současnosti.

Takový je příběh židovské rodiny Reichovy, žijící v Hradci-Podolí po několik generací v průběhu 19. a 20. století. Jako první se zde pravděpodobně usadil obchodník Nathan Reich, pocházející z Osoblahy, se svou manželkou Friederike. Na Podolí přivedli na svět tři potomky. Jejich nejstarší syn Adolf Reich (nar. 1872) pak po smrti rodičů převzal vedení obchodu, který byl umístěn v přízemí patrového domu č. p. 70 v centru tehdejší obce Podolí. Zde také rodina Reichova bydlela. Dům dodnes stojí, nachází se přímo u křižovatky ulic Zámecká, Gudrichova a Pivovarská.

Adolf Reich měl na přelomu 19. a 20. století obchod se smíšeným zbožím, ještě před 1. světovou válkou se však zaměřil na střížní zboží. Z dochovaného hlavičkového papíru jeho firmy se dozvídáme, že ve svém obchodě prodával různé textilní zboží, sukno na uniformy, pánskou konfekci, obuv, pánské klobouky a nabízel rovněž výrobu pánského prádla. V obchodě mu pomáhala jeho manželka Anna, rozená Seidlová (nar. 1874 v Uherském Ostrohu). Manželům se na Podolí narodilo pět dětí. Nejstarší Ervin se bohužel nedožil ani prvních narozenin. Druhozená Else (Eliška) přišla na svět 17. srpna 1900, druhá dcera Hilda poté 26. prosince 1901, třetí dcera Elfriede (Elfrída) 11. srpna 1903 a nejmladší ze všech sourozenců Ernst (Arnošt) 14. prosince 1905. Dle vzpomínek rodiny pro svou štedrnost Adolf Reich později o svůj obchod přišel a rodinu dál živil jako obchodní příručí. Zemřel náhle 7. března 1937 v Podolí.

Všechny čtyři děti manželů Reichových měly na tehdejší dobu vysoké vzdělání. Else byla absolventkou dívčího lycea, do roku 1938 pracovala ve Zlatých Horách. Její sestra Elfriede byla po maturitě

zaměstnána jako úřednice. Ernst absolvoval reálné gymnasium v Opavě a potom techniku v Brně, byl elektroinženýr.

Hilda Reichová po absolvování dvouleté hospodářské školy v roce 1917 v Opavě byla zaměstnaná v bance v Opavě, poté pracovala jako účetní, nejpozději od roku 1926 pak až do okupace byla úřednicí lesní správy hradeckého velkostatku knížete Lichnovského. Den před Štědrým dnem roku 1926 se vdala za 32letého Ludvíka Bara, legionáře a vojáka z povolání. Po svatbě bydleli v domě č. p. 190 na Gudrichově ulici v Podolí (kousek od Hildina rodného domu č. p. 70), který Adolf Reich získal od rodiny Polovy a věnoval své dceři jako věno ke svatbě. V tomto domě se novomanželům narodil v roce 1928 i jejich jediný potomek, syn Jiří Bar.

Po okupaci československého pohraničí nacistickým Německem musela rodina Reichova a Barova svůj domov v Hradci-Podolí opustit. Odjeli do Pustiměře u Vyškova, po krátkém čase se pak přestěhovali do nedalekých Dobromilic v okrese Kojetín.

Poté, co byl v březnu 1939 obsazen zbytek českých zemí nacistickým Německem, se svobodní sourozenci Reichovi rozhodli odejít do bezpečí do zahraničí. Elfrídě a Ernstovi se v létě 1939 útěk před nacisty podařil. Dostali víza do Izraele, kde se usadili a strávili zbytek života.

Jejich sestře Else Reichové se bohužel útěk přes hranice nepodařil. Chtěla překročit hranice s Polskem a odjet lodí z Gdaňska, ale přes hranice ji nepustili. Proč nejela se sourozenci, není dnes známo. Žila poté v Praze. Mohla se tam žít už jen jako posluhovačka, pokud ji vůbec jako Židovku někdo zaměstnal. Na podzim 1939 se snažila odjet do Anglie, avšak neúspěšně. Dne 10. prosince 1941 byla odvezena do Terezína a odtud již 15. ledna 1942 do vyhlazovacího tábora Riga. Z rovného tisíce lidí, kteří byli zahrnuti v tomto transportu, jich přežilo pouze 16. Po válce byla Else Reichová soudně prohlášena za mrtvou. Za den smrti byl stanoven 15. červenec 1942, tedy den přesně půl roku poté, co odjela transportem do tábora v Rize.

Anna Reichová

Else Reichová

V červnu 1942 musela, navzdory velkému úsilí a intervencím svého zetě Ludvíka Bara, nastoupit do transportu i Elšina maminka Anna Reichová. Dne 23. června 1942 se ozvala rodině naposled. Další zprávy od ní již nepřišly. O tři dny později byla odvezena ze sběrného místa v Olomouci do Terezína, odkud pak 22. října 1942 byla spolu s dalšími 2 032 Židy transportována do vyhlazovacího tábora Treblinka. Nikdo z nich nepřežil... Po válce byla Anna Reichová úředně prohlášena za mrtvou s datem 22. dubna 1943.

Hilda Reichová také zažila útrapy rasové perzekuce. Od 19. září 1941 musela nosit tzv. hvězdu, a navíc nesměla vycházet mimo obec, s výjimkou povinných návštěv Židovské náboženské obce, kam se musela jezdit hlásit. Nakonec byla i ona nucena odejít do terezínského ghetta, přestože její manžel Ludvík Bar byl Čech. Na úřední vyzvání musela 14. listopadu 1942 odjet do pražského Hagiboru, odkud pak byla odvezena do terezínského ghetta. Živila se tam většinou jako uklízečka. Díky Bohu tam přežila až do osvobození. Její manžel zemřel během astmatického záchvatu v noci ze 14. na 15. listopadu 1942, tedy bezprostředně po odchodu své manželky z Dobromilic... Lékař MUDr. Evžen Trupar, který členy rodiny Reichovy a Barovy léčil již před rokem 1938 a za okupace rodině několikrát pomohl, vystavil sice úmrtní list, ale smrt Ludvíka Bara navzdory riziku vlastní perzekuce neohlásil. Zachránil tím Hildě život, přežila totiž v Terezíně jen díky svému „arijskému“ manželovi a díky tomu, že okupační úřady nevěděly, že zemřel.

Synů Jiřímu Barovi bylo kvůli jeho polovičnímu židovskému původu v roce 1942 zakázáno navštěvovat gymnázium v Prostějově. Začal se proto učit zedníkem. V listopadu 1944 byl nucen nastoupit do pracovního koncentračního tábora Klecina (Klettendorf) ve Slezsku poblíž Vratislavi. Po několika měsících se mu odtud při transportu do nemocnice podařilo utéct. Ukrýval se pak s pomocí známých v Dobromilicích.

Po osvobození se Hilda Barová i její syn Jiří vrátili do Hradce-Podolí. Hilda se rozhodla, že budou dále žít v domě č. p. 190 na Gudrichově ulici. Rodný dům svůj a svých sourozenců č. p. 70 nechala opravit podle svých možností a musela absolvovat dědické a restituční řízení, jelikož dům byl za okupace zabrán jako židovský majetek a přešel do majetku obce. Následně jej v roce 1949

prodala manželům Stoškovým. Hilda Barová se po válce více než pět let živila pletením svetrů pro Slezskou tvorbu, až začátkem 50. let 20. století se na přímlovu bývalých kolegů vrátila k úřednické práci na lesní správě v Hradci. Své rodiště milovala a žila zde až do své smrti v roce 1976.

Její syn Jiří Bar se do Hradce nad Moravicí rád vracel, a to i v době, kdy byl úspěšným a známým operním pěvcem, jehož věhlas přesáhl tuzemské hranice. Totéž platí i o jeho potomcích až do současnosti.

KAMENY ZMIZELÝCH NA PAMĚŤ ANNY A ELSE REICHOVÝCH

Stolpersteine neboli „kameny, o které je třeba klopýtnout“ (pohledem) jsou dlažební kostky s mosazným povrchem velké 10 x 10 cm, vsazené do chodníku před domy obětí holokaustu a nacistického režimu. V češtině se používá též označení „kameny zmizelých“. Původně šlo o projekt německého umělce Guntera Demniga, který první kámen položil 16. prosince 1992 před radnicí v Kolíně nad Rýnem. V současnosti se Stolpersteine nacházejí prakticky po celé Evropě, od roku 2008 i v chodnících ve městech v České republice.

S nápadem na umístění kamenů zmizelých, které by připomínaly nacisty zavražděné Annu a Else Reichovy, přišla Jana Veselá z Brna, pravnučka Anny Reichové. Kroků potřebných pro realizaci této vzpomínky na oběti holokaustu se se svolením Města Hradec nad Moravicí ujala její maminka Marie Oujezdská (dcera Jiřího Bara). Kameny pořídila u České obce sokolské v Brně. Výrobce obou kamenů zmizelých je Vladimír Vrána. Projekt zajišťuje Židovská obec Brno.

Instalaci kamenů zmizelých u domu č. p. 70 provedlo Město Hradec nad Moravicí ve své režii, konkrétně pracovníci Technických služeb Hradec nad Moravicí. Stalo se tak za účasti paní Oujezdské i dvou z jejich čtyř dcer ve středu 17. srpna 2022, v den narozenin Else Reichové. Letos uplynulo právě 80 let od jejího zavraždění. Nechtě hradecké kameny zmizelých zachovají památku na zdejší obyvatelky a připomínají novým generacím hrůzy totalitní zvlue.

Martin Sosna

ŠTÍHLÁ VŘETENA JABLONÍ

Štíhlá vřetena jabloní (ŠVJ) představují po dlouhá léta velmi efektivní způsob pěstování v rozsáhlých produkčních sadech i na zahradách malopěstitelů. Účelem dalšího článku z dílny jakubčovických zahrádkářů není podat detailní popis pěstování, ale spíše motivovat a poskytnout stručný návod, jak na to. Zvolíme formu desatera poznatků, které si musí pěstitel pohlídat, aby byl úspěšný. Podle potřeby uvedeme odkazy na kvalitní internetové zdroje informací.

ODRŮDA A PODNOŽ

Správná kombinace odrůdy a podnože je základem pro úspěch pěstitel. Pro pěstování ŠVJ jsou nezbytně nutné slabě rostoucí podnože. Podrobný přehled podnoží a pokyny pro vhodnou kombinaci odrůdy a podnože naleznete na <https://ovoce>.

Odrůda Angold - kvalitní odrůda s velkými plody, velmi odolná k houbovým chorobám. Mimořádně cennou vlastností je rozprostření konzumní zralosti od listopadu do března. Stromek je vyvazován k individuální opoře (pozink. trubka).

hlucinsko.eu/4web/soubory/1-podnoze_pro_jablone.pdf. Doporučujeme volit odrůdy rezistentní, nebo alespoň tolerantní k houbovým chorobám. Při výběru odrůd si pozorně přečtěte celý pomologický popis (http://jirivyslouzil.cz/databaze_ovoce/rozela-2/). Získáte tímto už dopředu přehled o tom, co můžete od odrůdy očekávat a jaká pěstitelská opatření musíte dodržovat. Stromek nakupujte a sadte na podzim. Připravte si více alternativních odrůd pro nákup. Neváhejte s nákupem, prodejní sezóna začíná 15. října, kdo dříve přijde, má šanci získat kvalitnější výpěstek.

STANOVIŠTĚ

Štíhlá vřetena jabloní vyžadují kvalitní humózní půdy s dobrým osluněním po celý den. Vzhledem k mělkému kořenovému systému slabě rostoucích podnoží

Odrůda Blaník - atraktivní červená odrůda s rezistencí vůči houbovým chorobám. Stromek je součástí ovocné stěny tvořené pozinkovanými trubkami spojenými třemi ocelovými pruty s výškovou roztečí 60, 120 a 180 cm od země.

je vhodná možnost závlahy. Při pěstování ve vyšších polohách je nutno zvolit doporučenou odrůdu (viz první internetový odkaz v textu).

VÝSADBA

Pro výsadbu je vhodné koupit stromek ve formě špičáku (jednoletý štěpovanec, očkovanec) nebo stromek s nízko založenou korunou. Stromek namočte přes noc do sudu s vodou. Nasaje vodu a lépe zakoření. Jámy pro výsadbu mějte připraveny předem. Vzdálenost mezi stromky v řadě cca 150 cm. Stromky vyžadují celoživotní oporu. V žádném případě nesmíte utopit kořenový krček v půdě, potlačil by se vliv podnože a nebylo by možné udržet tvar štíhlého vřetene. Další detaily naleznete například na <http://www.zahradkarjerome.cz/jablone-vysadba.html>. Uvedený zdroj obsahuje celou řadu dalších vhodných informací pro pěstování jabloní.

ŘEZ A TVAROVÁNÍ

Řez ovocného stromu je natolik komplexní činnost, že nedává smysl jej popisovat bez názorných nákresů či fotografií. Proto uvádíme odkaz na článek Josefa Suse, který se věnuje řezu a tvarování ŠVJ po celý životní cyklus stromu (<http://www.zahradkar.org/archiv.php?kat=2000/02/s11> Sus článek Zahradkář 2000).

VÝŽIVA A UDRŽOVÁNÍ PŘÍKMENNÉHO PÁSU

Štíhlá vřetena jabloní poskytují vysoké výnosy na jednotku plochy. Proto vyžadují dostatek živin. Můžeme je hnojit kvalitním kompostem, případně doplňovat výživu komplexními sytkými nebo tekutými hnojivy. Důležité je udržování příkmenného pásu v šíři minimálně 70 cm bez zatrávnění. Příkmenný pás využíváme k hnojení, doplňování humusu a závlaze. Velmi dobré je mulčování příkmenného pásu vhodným organickým materiálem, např. posečenou trávou, drcenou kůrou, pilinami apod. K výživě uvádíme následující odkaz – <https://www.ceskestavby.cz/clanky/jak-na-jare-pohnojit-ovocne-stromy-22029.html>.

REGULACE PLODNOSTI

Plodnost u jabloní regulujeme různými opatřeními (řez, vyvazování letorostů do vodorovné polohy, výživa, závlaha). Přesto řada odrůd jabloní (Rozela, Vanda, Karneval ad.) nezbytně nutně vyžaduje ruční probírku plodů. Probírku provádíme po červnovém přirozeném propadu plůdků, a to nejlépe sklizňovými nůžkami s úzkými

břity. Není vhodné plůdky otrhávat, může dojít k poškození pletiva u sousedních plůdků. Uvádíme dva odkazy s podrobným popisem významu a techniky provádění probírky plodů: <https://www.youtube.com/watch?v=Vngn474XTM> a <https://www.ceskestavby.cz/clanky/jak-a-proc-provadet-probirku-jablek-23932.html>.

CHOROBY A ŠKŮDCI

U tohoto kroku ponecháme iniciativu pouze na pěstiteli, jaký způsob ochrany proti nejzávažnějším chorobám a škůdcům uplatní. Cílem malopěstitele je totiž vypěstovat zdravá jablka s minimálním použitím chemie. Velmi kvalitním zdrojem informací jsou webové stránky Českého zahrádkářského svazu: <https://www.zahradkari.cz/>. Na těchto stránkách doporučujeme především záložku „odborné“, kde naleznete „kalendárium ochrany“ a „atlas chorob a škůdců“.

ABIOTICKÁ HOŘKÁ SKVRNITOST JABLEK

Jedná se o jednu z nejzávažnějších abiotických poruch u jaderovin. Příčinou je relativní nedostatek přijatelného vápníku.

Poruchou trpí celá řada odrůd, např. Angold, Admiral, Vanda, Šampion, Rubín atd. Možnosti ochrany a též další přehled abiotických poruch u jaderovin naleznete zde: https://www.zahradkari.cz/odborne/soubor/O1_jadroviny_choroby.pdf.

SKLIZEŇ

Činnost pěstitelů vrcholí, nastává čas sklizně bohaté úrody. Jablka sklízíme ve sklizňové zralosti. Velmi dobrým znakem pro sklizňovou zralost je snadná odlučitelnost stopky od větévky. Neplatí to však pro všechny odrůdy. Pak nám mohou pomoci další znaky jako je barva jadérek a vybarvení slupky. Při předčasné sklizni se ochuzujeme o kvalitu plodů (barva, vůně, chuťové vlastnosti dužniny). Při pozdní sklizni naopak výrazně snižujeme skladovatelnost plodů a také dochází k poškození plodů hmyzem a ptactvem. Informace o době zrání jednotlivých odrůd naleznete v pomologických zdrojích (viz druhý internetový odkaz v textu).

SKLADOVÁNÍ

Jablka mají tu cennou vlastnost, že je můžeme dlouhodobě skladovat. Nejdéle

vydrží pozdně zimní odrůdy, např. Idared, Ontario, Goldstar, Zuzana. Pro jablka se hodí dobře větraný, studený vlhký sklep. Po sklizni je potřeba velmi pečlivě roztřídit jablka na zcela zdravá bez poškození, která můžeme dlouhodobě skladovat. Jablka poškozená je třeba postupně zpracovat např. k sušení, moštování atd. Potřebné je třídit jablka také podle odrůd dle sklizňové a konzumní zralosti. Více o skladování jablek na odkazu: <https://zahradkarska-poradna.cz/clanek-28445-5-tipu-jak-uchovat-jablka-pres-zimu-budte-lepsi-ve-skladovani-jablek>.

Závěrem ještě doporučení pro ty, kteří se rozhodnou stíhlá vřetena jabloní pěstovat. Zajistěte si publikaci Václava Zemana s názvem Štíhlá vřetena na zahrádce (nakladatelství Květ, 2. vydání, 2004). Bude to mít cenný zdroj informací stále po ruce. Přejeme hodně zdaru všem pěstitelům.

Jan Melecký, ZO ČZS Jakubčovice

město Hradec nad Moravicí zve děti na loutkové divadlo

STRAŠFUŇÁK A FUNILKA

kteří zahrají pohádku Tři oříšky pro Funilku

neděle 23. 10. 2022 v 15 hodin
ve společenském sále v Babinci
vstupné 20 Kč

Občerstvení zajištěno.

město Hradec nad Moravicí
zve předem přihlášené děti na mikulášský program

NEBÍČKO A PEKLÍČKO

v neděli 4. 12. 2022 v 16 hodin
ve společenském sále v Babinci

Pro děti je připraven program plný andělských kouzel, veselých čertovin a pekelné magie, který je zakončen mikulášskou nadílkou.

Kapacita míst omezena.
Děti mohou přijít s nezbytným doprovodem (1 dospělá osoba).
Vstupné 150,- Kč / dítě
(cena zahrnuje mikulášský balíček)

Rezervace na tel. č. 725 666 073, 553 783 939 nebo
emailem zmachurova@muhradec.cz

Možnost zakoupení občerstvení v baru.

MAŽORETKY CHARLIE NA MISTROVSTVÍ EVROPY A MISTROVSTVÍ SVĚTA

Mažoretky Charlie završily mažoretkovou sezónu 2022 úspěšnou účastí na mistrovství Evropy v Chorvatsku a Mistrovství světa v mažoretkovém sportu v Praze.

Mistrovství Evropy se konalo ve dnech 23.–25. 6. 2022 v chorvatském letovisku Novigrad. Naše seniorky Alžběta Černá a Kateřina Mališková skvěle reprezentovaly náš tým a získaly cenné kovy: 2. místo v kategorii Baton duo-trio a 1. místo v kategorii 2 Baton duo-trio. K tomuto úspěchu přidala Alžběta Černá ještě krásné 4. místo v kategorii sólo.

Úspěch z mistrovství Evropy pokračoval na mistrovství světa v Praze, které se konalo 25.–27. 8. 2022 ve sportovní hale Královka. Mažoretky Charlie se světového šampionátu zúčastnily s plným nasazením. I v letošním roce se snažily, aby byly úspěšné a proboujely se nejhůře do desátého místa, a aby rovněž obhájily poslední titul získaný z pochodového defilé. Jak to již bývá, konkurence na mistrovství světa byla opravdu velká, přesto jsme věřili, že úspěchy z předešlých mistrovství mažoretky Charlie obhájí.

Soutěžili jsme v sólových kategoriích a v pochodovém defilé. Mistryně a vicemistryně Evropy Alžběta Černá a Kateřina Mališková obsadily krásné 5. a 7. místo. V sólo formaci senior mladší obsadila Žaneta Víchová 7. místo a naše kadetka Markétka Ploskuňková skvěle 5. místo. Čtvrteční den patřil velkým formacím a pochodovému defilé. Naše seniorky zde bojovaly nejen o umístění na předních příčkách, ale také o obhájení titulu z předešlých let, který byl pro ně jakýmsi závazkem a motivací. A právě motivace seniorky natolik táhla, že se svým pochodovým defilé obhájily přední pozici, získaly stříbrnou medaili a mohou se tedy opět pyšnit titulem první vicemistryně světa!

Mistrovstvím světa jsme uzavřeli úspěšnou sportovní sezónu 2022. Všem našim mažoretkám děkujeme za jejich sportovní nasazení a skvělé výkony. Trenérkám děkujeme za perfektní přípravu a naprostou odhodlanost dovést celý tým až na nejvyšší vrchol, kterým je mistrovství světa. Všem příznivcům mažoretkového sportu děkujeme za podporu. Úspěchy mažoretek Charlie můžete sledovat na našich internetových stránkách www.mazoretky-charlie.cz v sekci úspěchy.

Tomáš Hoza, předseda mažoretek Charlie

PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY

Šestnáctý ročník příměstských táborů v Hradci nad Moravicí přinesl dětem jedinečné zážitky, vzdělávací aktivity a mnohá překvapení. První turnus byl zaměřen na olympijské hry, děti se seznámily s ikonami světového sportu a 53. pluk průzkumu a elektronického boje z Opavy předvedl ukázkou své činnosti a představil bojová vozidla. Děti získaly základy zdravotvědy a vedoucí školní jídelny, paní Jana Křížová, je seznámila se zásadami zdravého stravování a správné výživy dle projektu Skutečně zdravá škola. Druhý turnus zpřestřili svou exhibicí tenista Tomáš Havel – medailista MČR a mažoretky Banimo. Se svou činností seznámila účastníky

Městská policie Opava a Policie ČR přednášela dětem, jak se bránit proti agresivitě ve sportu. Velkým přínosem byla účast vedoucí vzdělávání Národního Sokola Anny Cook (USA), která mládež seznámila s životem ve Spojených státech amerických. Za bezproblémový průběh letošních příměstských táborů děkují všem, kteří se na nich podíleli. Za spolupráci děkují také Technickým službám Hradec nad Moravicí, Základní škole Hradec nad Moravicí a Mateřské škole Hradec nad Moravicí.

Lenka Mišíčková, FIT Sports Club

V Hradeckých novinách č. 3/2022, v článku 90 let fotbalového oddílu v Hradci, bylo chybně uvedeno jméno zakládajícího člena českého sportovního klubu kopané Hradec-Podolí. Správné jméno jednoho ze zakladatelů je Dürrbeck František (místo mylně uvedeného Dürbek August).

Zdeněk Novák

• Nabízím kurzy anglického jazyka pro děti či dospělé, individuálně nebo ve skupinách, vše hravou a zábavnou formou. Kontakt: Žaneta Jašková, tel.: 730 955 213, jaskova.zaneta@post.cz.

• Koupím byt v Hradci nad Moravicí (nejsem realitní kancelář). Tel.: 723 132 114.

Ceník inzerce

1 cm ²	13 Kč
1/4 A4	1800 Kč
1/2 A4	3 600 Kč
celá strana A4	7 200 Kč

Ceny jsou uvedeny včetně DPH. Drobná řádková inzerce občanů města Hradec nad Moravicí v rozsahu do 200 znaků je zdarma.

Inzerce:

V areálu **AUTOBAZAR KAJLOVEC** nabízíme tyto služby:

- ▶ pneuservis včetně prodeje pneumatik (lze si telefonicky objednat hodinu na „přezutí“)
- ▶ oprava motorových vozidel všech značek
- ▶ prodej tažných zařízení včetně montáže
- ▶ příprava a provedení STK + EMISE
- ▶ uzavření zákonného pojištění
- ▶ nákup, prodej a zprostředkování motorových vozidel

Kontakt: Kajlovec 61, Hradec nad Moravicí, tel.: 777 641 298 nebo 774 641 298

Podzimní pranostika: Má-li na podzim zajíc hodně sádla... (dokončení v tajence)

POMŮCKA: AMBITY, AONI, ARBAT, THD	CITO- SLOVCE POCHOPENÍ HOVOR.	SEČNÁ ZBRAN	NOTES	ŘÍMSKÉ 2	DOKTOR TEOLOGIE ANGL. ZKR.	AMERICKÉ MĚSTO NEW ???		OSOBNÍ VZTAH	STÁŘÍ	INICIÁLY HERCE VOJTKA	STARO- REKOVÉ	AMERICKÝ JEHLICAN		VYHNANSTVÍ	ZPĚVNÍ HLASY
KLÁŠTERNÍ KŘÍŽOVÉ CHODBY							NÁHLÁ ZMĚNA DUCH V ORIENTU						SUMERSKÝ BŮH VOD		
1. DÍL TAJENKY													ŘÍMSKÝCH 40 MOTANÁ		
O CO SLOVEN.				DRŽADLO						VNUCOVAT					
	KANTORKA HOVOR.	KULTURNÍ DŮM ZKR. PRUH			JM. KOREJ. DIKTÁTORA CIZÍ ŽENSKÉ JMÉNO				TERÉNNÍ PROHLUBNĚ MPZ NIZOZEMSKA						
ÚŘAD PRÁCE ZKR.			SNÍŽENÝ TÓN E SVAZ POŽ. OCHRANY			CITOSLOVCE KONEJŠENÍ VÝPLN KOSTYMU					AČKOLIV MUŽSKÉ JMÉNO 26. 11.			CIZÍ ŽENSKÉ JMÉNO	JMÉNO PSA
MĚSTO V OKRESE KUTNÁ HORA							VÝMĚSEK OKA NOVOTVAR					INIC. KOSM. ALDRINA MOSKEVSKÁ PĚŠÍ ZÓNA			
UCHAZEČ									BAROKNÍ MALÍŘ SLOVUT- NOST						
	ZNAČKA AMPÉR- ZÁVITU	MAJÍCÍ VELKÉ OČI KINGŮV ROMÁN						AERACE HYDROXID SODNÝ							
ANGLICKÁ PŘEDLOŽKA			2. DÍL TAJENKY NĚMECKÉ JMÉNO										JESTLI SLOVENSKY ČÍSLO K PLA- TEB. KARTĚ		
SUNDAT BOTY					JMÉNO SPISOVAT. GORDONA ZN. SYRŮ					VŘANÍK KNÍŽNĚ ANNA DOMÁCKY				POSVÁT- NOST	KILOGRAM- METR ZKR.
	VLOŽKA DO ZUBŮ	INTERNETO- VÁ STRÁNKA KANOUT				ROLETY PŠTROSO- VITÝ PTÁK					NOVINY BIBLICKÉ MĚSTO				
PŘEMÍSTĚNÍ						JMÉNO JAN NĚMECKY STÁT USA						INIC. SPIS. GOGOLA SMRTELNÁ NEMOC			
CHEM. ZN. LITHIA			ZN. ZVUKO- TECHNIKY OLDŘICH DOMÁCKY				KULIČKOVÉ POČÍTADLO ROZPOČET ZASTAR.						INIC. HER. MANDLOVÉ INIC. ZPĚ- VÁKA VÍTKA		
UMĚLKYNĚ YOKO ???				KDESI BÁSNICKY POLEKÁNÍ					UCHAZEČ ORGANIZACE ZAHR. OB- CHODU ZKR.						ČÁSTI ÚST
MĚKKÁ TÓNINA					PRACÍ PRO- STŘEDEK NA ZÁCLONY TAHLE					DÍRA INICIÁLY ZPĚVÁKA MLÁDKA					
3. DÍL TAJENKY													STARŠÍ ZKR.		
NÁHLÝ NÁPOR NEMOCI						KANAPE							TVOJE OSOBA		

Milí čtenáři,

vylosovaný výherce, který zašle do redakce Hradeckých novin správné znění tajenky, obdrží poukázku na nákup knihy dle vlastního výběru v hodnotě 300 Kč. Znění tajenky nám zašlete do 15. 11. 2022 na e-mailovou adresu zpravodaj@muhradec.cz, nebo jej doručte na podatelnu, popř. do poštovní schránky městského úřadu. Ke správnému znění tajenky připojte své jméno a příjmení, bydliště a kontakt na vás (e-mail nebo telefon). Jméno výherce uveřejníme v příštím vydání Hradeckých novin. Tajenka z Hradeckých novin č. 4/2022: Lidé se radují létu, včely květu. Vylosovanou výherkyní poukázky do knihkupectví se stala paní Kristýna Hrušková, Benkovice.

Hradecké noviny, periodický tisk územního samosprávného celku; vydává město Hradec nad Moravicí, se sídlem Opavská 265, Hradec nad Moravicí, IČ: 00300144; evidenční číslo periodického tisku MK ČR E 16509; vychází 6 x ročně (v měsících únor, duben, červen, srpen, říjen a prosinec); místo vydávání Hradec nad Moravicí; datum vydání č. 5/2022 je 14. 10. 2022. Odpovědný redaktor Jitka Celtová. Redakční rada: Miroslava Vavrečková (předsedkyně), Mgr. Jiřina Živná, Mgr. Tomáš Volný, Natálie Jarošová. Jazyková korektura Mgr. Petra Teplíková. Nepodepsané příspěvky jsou dílem vydavatele. Příspěvky prochází jazykovou úpravou. Náklad 2 200 výtisků; neprodejné. Foto na titulní straně: Jiří Hajduk. Grafické zpracování a tisk: RETIS s.r.o.